

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Zhodnocení ekonomické situace podniku

Evaluation of Economic situation of Company

Lýdie Kašparová

Plzeň 2013

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lýdie KAŠPAROVÁ**
Osobní číslo: **K09B04561P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Zhodnocení ekonomické situace podniku**
Zařadující katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte zvolený podnikatelský subjekt.
2. Popište současné postavení podniku v tžním prostředí s ohledem na vývoj podnikatelského prostředí.
3. Analyzujte ekonomickou situaci podniku pomocí vhodných metod.
4. Zhodnoťte ekonomickou situaci podniku na základě provedené analýzy.
5. Navrhněte opatření ke zlepšení ekonomické situace podniku.
6. Vypracujte závěrečná zhodnocení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 60 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1108-5.
- KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- RÚČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-7273-143-5.
- SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.
- VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86-119-21-1.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Veronika Leicherová, M.B.A.

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 31. října 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 3. května 2013

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Doc. Ing. Eud Vozák, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. října 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Zhodnocení ekonomické situace podniku“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii

V Plzni, dne

.....

podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Ing. Veronice Leicherové za její cenné rady a odborné vedení bakalářské práce. Rovněž bych ráda poděkovala společnosti AUTOMA CZ s.r.o., především paní Evě Holečkové, účetní podniku, za ústní sdělení potřebných informací a za poskytnuté materiály potřebné k vypracování této práce.

Obsah

Úvod.....	7
1. Charakteristika společnosti AUTOMA CZ s.r.o.....	8
1.1. Automatizace.....	8
1.2. Základní údaje	8
1.3. Historie.....	9
1.4. Organizační struktura.....	9
1.4.1. Zaměstnanci společnosti	9
1.5. Dodavatelé a odběratelé	11
1.6. Konkurence.....	14
2. Finanční analýza.....	15
2.1. Uživatelé finanční analýzy	16
2.1.1. Externí uživatele	16
2.1.2. Interní uživatele	17
2.2. Zdroje informací pro finanční analýzu.....	17
2.2.1. Rozvaha.....	18
2.2.1.1. Aktiva (majetek podniku).....	18
2.2.1.2. Pasiva (zdroje financování)	18
2.2.2. Výkaz zisku a ztrát.....	18
2.2.3. Výkaz Cash flow.....	19
2.3. Metody finanční analýzy	20
2.4. Metody elementární analýzy	20
2.4.1. Analýza absolutních ukazatelů	21

2.4.1.1.	Horizontální analýza (analýza trendů)	21
2.4.1.2.	Vertikální analýza (procentní rozbor)	22
2.4.1.3.	Analýza aktiv	22
2.4.1.4.	Analýza pasiv	24
2.4.1.5.	Analýza výkazu zisku a ztráty	27
2.4.2.	Analýza rozdílových ukazatelů	28
2.4.3.	Analýza poměrových ukazatelů	30
2.4.3.1.	Ukazatele likvidity	30
2.4.3.2.	Ukazatele rentability	33
2.4.3.3.	Ukazatele zadluženosti	36
2.4.3.4.	Ukazatele aktivity	40
2.4.4.	Analýza soustav ukazatelů	44
2.4.4.1.	Bankrotní modely	45
2.4.4.2.	Bonitní modely	47
3.	Zhodnocení celkové situace společnosti a návrh opatření	50
3.1.	Zhodnocení ekonomické situace společnosti	50
3.2.	Návrhy na zlepšení	51
	Závěr	56
	Seznam tabulek	57
	Seznam obrázků	58
	Seznam použitých zkratk	59
	Seznam použité literatury	60
	Seznam příloh	62

Úvod

V současné době je pro každou společnost velmi důležité udržet si své postavení na trhu, zajistit efektivní hospodaření a finanční stabilitu uvnitř podniku. To je hlavním úkolem managementu každé firmy. Pokud by společnost neměla dostatečně schopný management, mohla by tak dostat do finančních potíží a nebyla by schopna čelit konkurenci na trhu. Proto je důležité v každém podniku stanovit slabá a silná místa na základě vybraných metod finanční analýzy.

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení ekonomické situace podniku AUTOMA CZ s.r.o. Ve společnosti byla provedena analýza ekonomické situace v letech 2008 až 2011.

První kapitola práce obsahuje základní informace o společnosti AUTOMA CZ s.r.o. Pojednává o historii společnosti, organizační struktuře a dále se zaměřuje na hlavní odběratele, dodavatele a na konkurenční podniky.

V druhé kapitole je popsána finanční analýza podniku. V úvodu je uvedena obecná charakteristika finanční analýzy, dále jsou zde popsáni hlavní uživatelé analýzy a zdroje informací, ze kterých jsou čerpány informace potřebné k výpočtům. Dále jsou popsány hlavní metody finanční analýzy, které jsou nejprve uvedeny teoreticky a následně převedeny do praxe. Mezi metody, které jsou praktikovány na společnosti AUTOMA CZ s.r.o. lze zařadit analýzu absolutních ukazatelů, rozdílových ukazatelů, poměrových ukazatelů a analýzu soustav ukazatelů. V rámci absolutních ukazatelů je věnována pozornost analýze aktiv, pasiv a výkazu zisku a ztráty. Jako rozdílový ukazatel je zde uveden čistý pracovní kapitál. Poměrové ukazatele představují ukazatel aktivity, rentability, likvidity a zadluženosti. Do analýzy soustav ukazatelů lze zařadit vybrané bonitní a bankrotní modely. Konkrétně je v práci použit Altamonův bankrotní model a Tamariho bonitní model.

Závěrečná kapitola je zaměřena na celkové zhodnocení ekonomické situace podniku AUTOMA CZ s.r.o. Jsou zde vymezeny bezproblémové i problémové oblasti. V rámci problémových oblastí jsou provedeny návrhy na jejich zlepšení.

1. Charakteristika společnosti AUTOMA CZ s.r.o.

V této kapitole bude popsána automatizace – obor, kterým se společnost AUTOMA CZ zabývá. Dále zde bude upřesněna základní charakteristika společnosti AUTOMA CZ. Základní údaje o vzniku společnosti a její historie. Poté zde bude uvedena organizační struktura společnosti a rozložení zaměstnanců ve firmě. V další části této kapitoly budou popsány hlavní odběratelé a dodavatele, především v České republice. Poslední část této kapitoly se zabývá konkurencí společnosti AUTOMA CZ s.r.o.

1.1. Automatizace

Mechanizace je proces, při kterém určitá zařízení a přístroje usnadňují člověku práci. Zatímco automatizace je proces, jehož cílem je snížit činnost člověka z výrobního procesu. Úplné odstranění člověka z výrobního procesu (tzv. komplexní automatizace) není zatím v praxi možné. Cílem automatizace je zcela odstranit činnost člověka ve výrobním procesu a tuto činnost nahradit automaticky pracujícími stroji. [21]

1.2. Základní údaje

Název: AUTOMA CZ s.r.o.

Sídlo: Nebřehovice 39, PSČ 38601

Právní forma: Společnosti s ručením omezeným

IČ: 63278502

DIČ: CZ63278502

Společnost AUTOMA CZ vznikla 6. září v roce 1995 zápisem do obchodního rejstříku. Společnost sídlí v obci Nebřehovice, která se nachází přibližně pět kilometrů od Strakonice. Zde se firma nachází od roku 2008. AUTOMA CZ je společnost s ručením omezeným (s.r.o.). Základní kapitál společnosti činí 100 000Kč. Celkem má firma čtyři společníky, kterými jsou Vladimír Kohel, Karel Buchtele, Pavel Nejedlý a Pavel Kouba. Každý z těchto společníků se podílel na tvorbě základního kapitálu ve výši 25 000Kč.

Společnost AUTOMA CZ se zabývá průmyslovou automatizací a to převážně měřením a kontrolou strojů, řízením strojů a technologických procesů, dodávkou rozvaděčů pro jednoúčelové stroje, montážními jednoúčelovými stroji a jednoúčelovými obráběcími stroji.

Předmětem podnikání firmy je výroba strojů a zařízení pro všeobecné účely, architektonické a inženýrské činnosti a související technické poradenství, výroba strojů a zařízení pro využití mechanické energie, koupě zboží za účelem dalšího prodeje, výroba, prodej, obchod a služby. [15]

1.3. Historie

Společnost AUTOMA s.r.o. byla založena v roce 1992 sedmi společníky. O tři roky později v roce 1995 se společnost rozdělila na dva subjekty. S tímto rozdělením souviselo i rozdělení základního kapitálu na dvě poloviny. Každá společnost tedy má základní kapitál ve výši 100 000Kč. Prvním subjektem je firma AUTOMAT s.r.o., založená 16. října 1995. Společnost AUTOMAT s.r.o. má v současné době dva společníky. Má sídlo ve Strakonících v Písecké ulici. Druhou firmou, která vznikla rozdělením AUTOMY s.r.o. je společnost AUTOMA CZ s.r.o. Tato společnost byla založena čtyřmi společníky a vznikla 6. září 1995. Nejprve AUTOMA CZ sídlila ve Strakonících v Písecké ulici. V roce 2003 se dílny společnosti přesídlily do Řepice. Kanceláře však zůstaly ve Strakonících. Od roku 2008 má společnost AUTOMA CZ sídlo v Nebřehovicích. [20]

1.4. Organizační struktura

Při vzniku společnosti AUTOMA CZ byl v podniku pouze jeden zaměstnanec. Tím byla administrativní pracovnice, která dohlížela na účetnictví. Jednatelé ostatní práci vykonávali samostatně. Vypracovali návrhy projektů a poté jednotlivé díly zadali k sestrojení do externích strojírenských firem. Poté dokoupili případně další díly, které byly potřebné ke smontování stroje. Tuto zakázku pak předali odběrateli. Později měli více zakázek, proto museli zaměstnat další pracovníky. V současné době má společnost AUTOMA CZ 24 zaměstnanců. [20]

1.4.1. Zaměstnanci společnosti

- Čtyři společníci

Společníci jsou zároveň i statutárním orgánem společnosti. Dozorčí rada nebyla na základě společenské smlouvy stanovena. Ze čtyř jednatelů je jeden elektronik (projektant) a tři strojaři. Úkolem elektronika je zadávat práci ostatním projektantům ve firmě. Strojaři provádějí návrhy projektů a zadávají je k vypracování zaměstnancům. [20]

- Tři administrativní pracovníci

V podniku je jedna účetní, jejím úkolem je vést účetnictví a personalistiku. Dále jsou ve společnosti dva vedoucí dílny, kteří zadávají dělníkům výkresovou dokumentaci k výrobě jednotlivých dílů. [20]

- Čtyři elektronici

Jejich úkolem je na základě projektu vytvořit program na ovládání stroje. Tento projekt jim je přidělen vedoucím elektronikem. [20]

- Tři konstruktéři

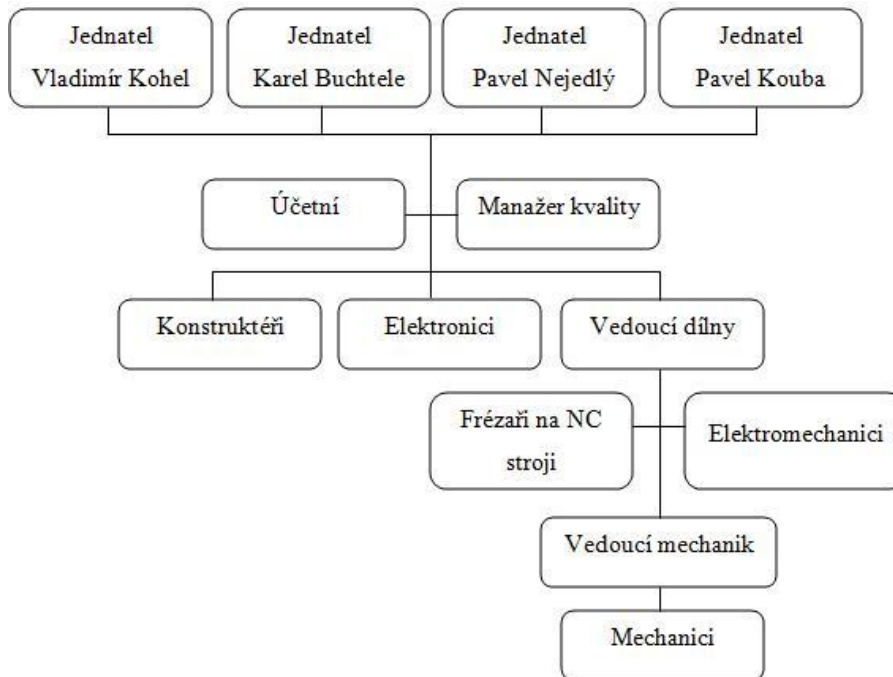
Vedoucí strojaři společnosti konstruktérům přidělí jednotlivé projekty. Konstruktéři na základě projektů zhotoví výkresy pro výrobu strojů. [20]

- Deset dělníků

Dělníci ve společnosti AUTOMA CZ se dělí na frézaře, elektrikáře, soustružníky a montážní dělníky. Frézaři pomocí frézy zhotoví jednotlivé součásti strojů. Pro vyrobení jednotlivých součástí vychází z výkresové dokumentace. Úkolem elektrikářů je zapojit kabely a ovládací zařízení stroje. Soustružníci rovněž jako frézaři vyrábějí na základě dokumentace jednotlivé součásti stroje. Používají však soustruh, nikoliv frézu. Montážní dělníci pak z jednotlivých vyrobených a nakoupených dílů smontují stroj. [20]

Na obrázku č. 1 je uvedeno organizační schéma společnosti.

Obr. č. 1: Organizační schéma

Zdroj: Vlastní zpracování dle [20], 2013

1.5. Dodavatelé a odběratelé

V této části budou popsány hlavní dodavatelé a odběratelé společnosti AUTOMA CZ.

Hlavní dodavatelé

- Název: Siemens, s.r.o.

Společnost Siemens se rovněž zabývá automatizací. Firma nabízí řadu produktů a systému například systémy pro řízení a regulaci procesů, systémy pro řízení automobilového průmyslu, pohony pro obráběcí stroje a roboty, řízení výroby, měřicí a zkušební technika. Pro společnost AUTOMA CZ dodává různé elektrické komponenty. [22]

- Název: Elektro S.M.S s.r.o.

Elektro S.M.S s.r.o. je největším prodejcem elektroinstalačního materiálu. Prodává například kabely, svítidla, zásuvky, rozvaděče apod. Do společnosti AUTOMS CZ dováží elektrické komponenty jako společnost Siemens. [18]

- Název: Alcom Alval s.r.o.

Alcom Alval je dodavatelem v oblasti hliníkových profilů a desek. Poskytuje jak hliníkové polotovary, tak polotovary ze slitiny hliníku. Tyto hliníkové profily a desky společnost AUTOMA CZ dále zpracovává obráběním. [14]

- Název: SMC Industrial Automation CZ s.r.o.

Firma SMC se zabývá průmyslovou automatizací a to v oboru pneumatické systémy. Pro AUTOMU CZ tato společnost dováží pneumatické pohony. [23]

- Název: Festo s.r.o.

Festo s.r.o. je dodavatelem pneumatických prvků. Zabývá se automatizací v oboru elektrických a pneumatických technologií. Společnosti Festo s.r.o. dováží společnosti AUTOMA CZ pneumatické pohony.[19]

Hlavní odběratele

Na obrázku číslo dva je znázorněna mapa referencí podniku AUTOMA CZ, která slouží pro snadnější orientaci. Města uvedená na mapě představují hlavní odběratele společnosti v České republice.

Obr. č. 2: Mapa referencí

Zdroj: AUTOMA CZ s.r.o. [online], [cit. 2013-02-15], Dostupné z: <<http://www.automacz.cz/>>

Za nejvýznamnější odběratele společnosti lze dle [20] označit:

- Název: OBZOR, výrobní družstvo, Plzeň

Společnost OBZOR se zabývá především výrobou bowdenů a lanek do aut. AUTOMA CZ pro tuto společnost vyrábí kontrolní stroje na bowdeny.

- Název: Witte Nejdek, spol. s.r.o.

Pro společnost Witte Nejdek s.r.o. společnost AUTOMA CZ vyrábí především montážní stroje na kliky do automobilů.

- Název: Inteva Products Czech Republic a.s.

Tato společnost se zabývá výrobou střešních oken do automobilů. Od společnosti AUTOMA CZ odebírá především mašiny na kontrolu střešních oken.

- Název: Continental Automotive Czech Republic s.r.o.

Pobočka: Nový Jičín

Pobočka: Frenštát pod Radhoštěm

Continental se zabývá výrobou přístrojovek do automobilů, palivových jednotek a řídicích systémů. Od společnosti AUTOMA CZ odebírá montážní stroje a kontrolní stroje na výrobu těchto komponentů.

- Název: TRW-Carr s.r.o.

Tato společnost se zabývá výrobou pásů do automobilů a dalších dílů do aut. AUTOMA CZ pro společnost TRW-Carr vyrábí montážní stroje pro výrobu pásů.

- Název: Varroc Automotive System s.r.o.

Pro společnost Varroc Automotive Systém vyrábí společnost AUTOMA CZ kontrolní stroje na světlomety, které slouží především pro kontrolu těsnosti světlometů.

- Název: Faurecia Components Písek, s.r.o.

Společnost vyrábí výfuky a sedačky do automobilů. Od AUTOMY CZ odebírá montážní stroje na výrobu těchto výrobků.

- Název: Robert Bosch, spol. s.r.o.

Společnost Robert Bosch odebírá od společnosti AUTOMA CZ kontrolní a montážní stroje na výrobu přístrojovek do automobilů, palivových jednotek a řídicích systémů jako společnost Continental Automotive s.r.o.

Společnosti Continental Automotive s.r.o., TRW-Carr s.r.o. a Varroc Automotive System s.r.o. jsou jedni z největších odběratelů firmy AUTOMA CZ v České republice.

Mezi nejvýznamnější zahraniční odběratelé patří především Německo (společnost TRW Automotive – Industry Strasse) a Francie (Inteva Products France SAS)

1.6. Konkurence

Konkurencí společnosti AUTOMA CZ jsou firmy zabývající se automatizací a robotizací. Mezi nejvýznamnější konkurenty z jižních Čech lze zařadit [20]:

- AUTOMAT s.r.o. – společnost AUTOMAT s.r.o. byla dříve spojena s AUTOMOU CZ s.r.o. V současné době se společnost AUTOMAT s.r.o. zaměřuje na výrobu a dodávku strojů pro automatizaci a mechanizace. Firma sídlí ve Strakonících.
- Montekord s.r.o. – jedná se o společnost se sídlem ve Strakonících. Hlavní činností společnosti je výroba jednoúčelových strojů a prodej lepidel.
- HiPo s.r.o. – společnost se zabývá především výrobou a instalací elektrických strojů, elektronických a telekomunikačních zařízení. Společnost sídlí v Radošovicích.

Další konkurenti:

- Deimos s.r.o. – Deimos s.r.o. sídlí v Praze 2. Společnost se zabývá průmyslovou automatizací a robotizací. Je dodavatelem jednoúčelových strojů i celých výrobních linek.
- Compas automatizace s.r.o. – tato společnost se zabývá automatizací výrobních technologií. Vyrábí elektrické stroje, elektronické a telekomunikační zařízení. Společnost Compas s.r.o. se nachází ve Žďáru nad Sázavou.

Výhodou společnosti AUTOMA CZ s.r.o. je především její strategická poloha. Nebřehovice se nachází na hlavní spojce mezi Strakonícemi a Českými Budějovicemi. Společnost má již stále dodavatele a odběratele a poměrně velké množství zakázek. V

okolí Strakonice je tato společnost nejvyhledávanější. Společnost AUTOMAT s.r.o., tvořila dříve společně s AUTOMOU CZ s.r.o. jednu velkou společnost. Nyní má menší pracovní a technický tým a méně zakázek. Další výhodou společnosti AUTOMA CZ je její poměrně dobré technické vybavení.

2. Finanční analýza

Finanční analýza představuje rozbor ekonomické situace podniku. Využívá se především při hodnocení úspěšnosti strategie podniku vzhledem k ekonomickému prostředí. Finanční analýza vychází z účetních dat, neboť pro výpočet ukazatelů finanční analýzy jsou potřebné údaje z rozvahy, výkazů zisků a ztrát a cash-flow (přehled o peněžních tocích). Příznivá finanční situace podniku je označována jako „finanční zdraví“, neboli „bonita“ podniku. Přičemž termín bonita podniku, se používá spíše v souvislosti s hodnocením klientů bank. Finanční zdraví podniku je závislé především na výkonnosti a finanční pozici podniku. Znamená to, že daný podnik je schopen trvale dosahovat takové míry zisku, neboli míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je vyžadována akcionáři vzhledem k externím a interním rizikům společnosti. Opakem finančního zdraví je finanční tíseň. [2]

Modernější pojetí finanční analýzy má prameny ve Spojených státech amerických a vzniklo na konci 19. století. Nejprve finanční analýza vyjadřovala absolutní změny v účetních výsledcích, později však byly účetní výkazy, tedy výkaz zisku a ztrát a rozvaha, využívány pro zjišťování úvěrové schopnosti firmy. V České republice souvisí se vznikem finanční analýzy dílo od prof. dr. Pazourka - „Bilance akciových společností“, které vzniklo v roce 1906. To znamená, že v období před druhou světovou válkou se místo termínu finanční analýza využíval termín bilanční analýza. Název finanční analýza se začal používat až po druhé světové válce. U nás se však začala finanční analýza používat hojněji až po roce 1989. [2,6]

Finanční analýza může být chápána, z časového pohledu, ve dvou rovinách. První rovinou je, že na základě finanční analýzy lze pohlížet do minulosti a hodnotit vývoj určité firmy až do současnosti. Druhá rovina uvádí, že finanční analýza je podkladem pro finanční plánování a to ve všech časových rovinách. Znamená to, že podnik může využívat jak plánování krátkodobé, které je spojené s běžným chodem podniku, tak

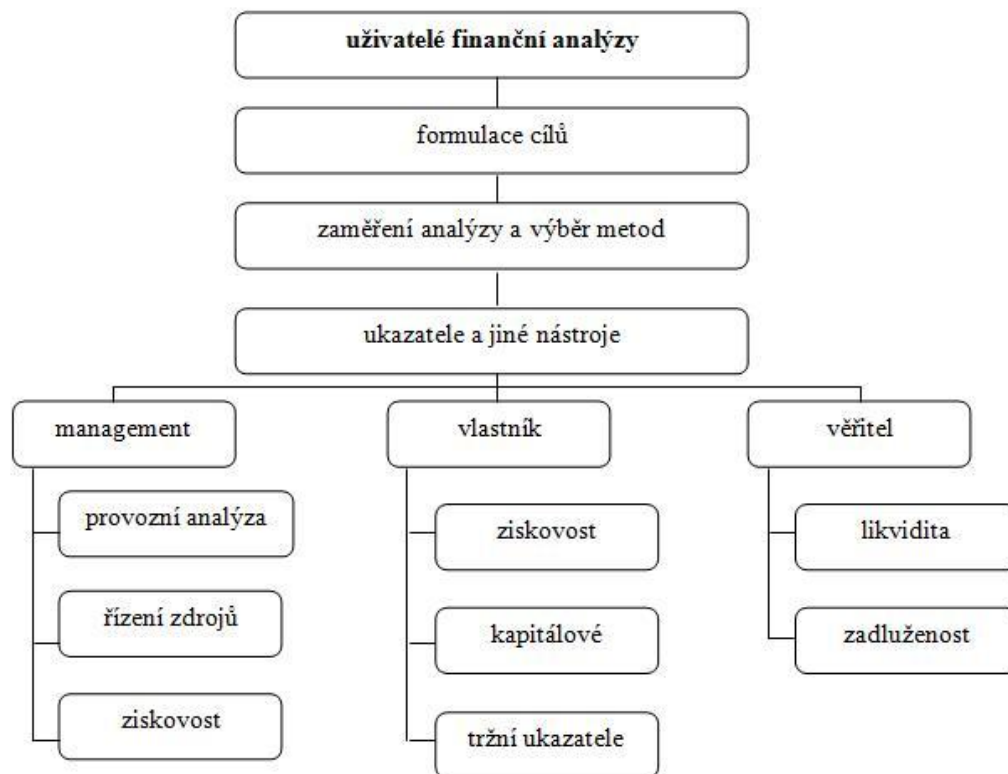
plánování strategické, které je spojené především s dlouhodobým rozvojem podniku. [2,6]

2.1. Uživatelé finanční analýzy

Uživatelé finanční analýzy a jejich zaměření

Na obrázku číslo tři je znázorněno schéma uživatelů finanční analýzy a jejich zaměření. Uživatelé finanční analýzy musejí nejprve stanovit jednotlivé cíle, kterých chtějí analýzou dosáhnout. Poté by si měli zvolit vhodnou metodu pro výpočet, tak aby odpovídala jak finanční, tak časové náročnosti. [6]

Obr. č. 3: Uživatelé finanční analýzy a jejich zaměření

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. 2008. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2., str. 11

2.1.1. Externí uživatelé

K externím uživatelům finanční analýzy patří investoři, věřitelé, odběratelé a dodavatelé, stát a jeho orgány a manažeři konkurence. Investor neboli vlastník je primárním uživatelem, neboť do firmy vložil počáteční kapitál. Hlavním cílem vlastníků

je maximalizovat tržní hodnoty vloženého počátečního kapitálu. K věřitelům patří například banky, které poskytují dlužníkům úvěry. Dodavatelé se zajímají převážně o to, zda podnik bude schopen hradit své závazky. Zákazníci si na základě finanční analýzy vybírají potencionální dodavatele. Potřebují se ujistit, zda je podnik schopen dostát svým závazkům. Pro stát jsou informace finanční analýzy podniku potřebné zejména pro statistické účely, pro kontrolu daňových povinností, pro kontrolu státních podniků a jejich majetku nebo pro hospodářskou politiku státu.[6]

2.1.2. Interní uživatelé

Do interních uživatelů lze zařadit zaměstnance a manažery společnosti. Zaměstnanci se zabývají především hospodářskou a finanční situací podniku, neboť chtějí mít jistotu vyplácení pravidelné mzdy a stálého zaměstnání. Hlavním úkolem manažerů z hlediska finanční analýzy je sledovat v krátkém časovém horizontu platební schopnost podniku. Z hlediska provozní analýzy zkoumají manažeři převážně finanční nezávislost firmy a strukturu zdrojů. [6]

2.2. Zdroje informací pro finanční analýzu

Hlavním zdrojem informací pro zhotovení finanční analýzy jsou interní finanční výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztrát a výkaz o peněžních tocích), výroční zprávy, údaje manažerského účetnictví a také externí informace o podnicích, které slouží pro srovnání s konkurencí. Finanční situace podniku je charakterizována stavem dluhů a majetku, dále rozdílem mezi majetkem a vlastním kapitálem, velikostí příjmů a výdajů a výnosů a nákladů. Stav majetku je uveden v účetní závěrce, která obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztrát a přílohy. Účetní výkazy mohou být rozděleny do dvou částí. První částí jsou finanční účetní výkazy. Finanční účetní výkazy jsou externí výkazy, které poskytují přehled o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí majetku, o peněžních tocích a tvorbě výsledku hospodaření. Tyto informace poskytují externím uživatelům finanční analýzy, například státu, konkurentům apod. Finanční účetní výkazy musí podnik zveřejňovat alespoň jedenkrát ročně. Druhou částí jsou vnitropodnikové účetní výkazy, které poskytují informace interním uživatelům a vychází z vnitřních potřeb každé společnosti. Tyto účetní výkazy jsou sestavovány častěji než finanční účetní výkazy a vnitropodnikové informace uvedené ve výkazech upřesňují výsledky finanční analýzy. Podle Ministerstva financí je nezbytnou součástí účetní závěrky rozvaha a výkaz zisku a ztráty. K těmto výkazům je nezbytné přiložit přílohy, které obsahují výkaz cash flow

(přehled o peněžních tocích), informace o účetní jednotce, účetních metodách a zásadách apod. [6,10]

2.2.1. Rozvaha

Rozvaha je jedním z účetních výkazů. Udává přehled o stavu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v podniku a zdrojů jeho krytí k určitému časovému okamžiku. Pomocí rozvahy lze sledovat stav a vývoj bilanční sumy, majetkovou strukturu podniku (aktiva), zdroje financování (pasiva) a stav mezi složkami aktiv a pasiv.

2.2.1.1. Aktiva (majetek podniku)

Aktiva lze rozdělit na stálá aktiva, oběžná aktiva a ostatní aktiva. Stálá aktiva mají dobu využitelnosti delší než jeden rok. Nespoteřovávají se tedy najednou, ale postupně a ve formě odpisů se přenášejí do nákladů společnosti. Do stálých aktiv lze zařadit dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek. Oběžná aktiva (krátkodobý majetek) mají dobu využitelnosti do jednoho roku. Patří sem zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Ostatní aktiva zahrnují přechodná aktiva a dohadné účty aktivní. Do přechodných aktiv patří náklady příštích období, příjmy příštích období a kurzové rozdíly aktivní. [8]

2.2.1.2. Pasiva (zdroje financování)

Pasiva zahrnují vlastní zdroje a cizí zdroje. Vlastní zdroje, neboli vlastní kapitál patří do dlouhodobých pasiv. To jsou pasiva s dobou splatnosti delší než jeden rok. Jsou to zdroje, které buď byly do podniku vloženy, nebo byly vytvořeny hospodářskou činností společnosti. Vlastní kapitál lze rozdělit na základní kapitál, kapitálové fondy, fondy ze zisku, hospodářský výsledek z minulých let a hospodářský výsledek z běžného období. Cizí zdroje představují závazek společnosti, který je třeba v určitém časovém horizontu uhradit. Do cizích zdrojů lze zahrnout rezervy, krátkodobé a dlouhodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci. Ostatní pasiva zahrnují zůstatky účtů časového rozlišení a dohadné účty pasivní. Do časového rozlišení patří výnosy a výdaje příštích období. [8]

2.2.2. Výkaz zisku a ztrát

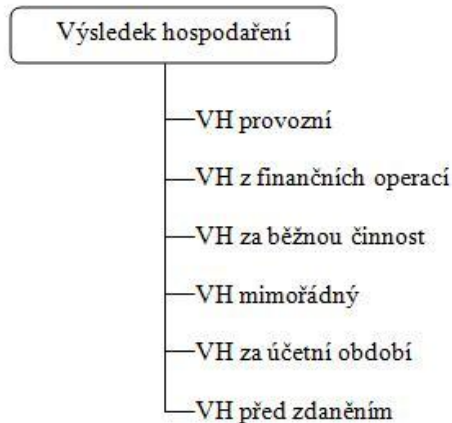
Výkaz zisku a ztráty udává přehled o výnosech a nákladech. Vyjadřuje pohyb peněz ve firmě za určité časové období, zpravidla roční. Rozdíl mezi výnosy a náklady vyjadřuje zisk nebo ztrátu. Údaje z výkazu zisku a ztráty jsou podkladem pro hodnocení

ziskovosti dané firmy. Z výkazu zisku a ztrát vyplývá několik stupňů výsledku hospodaření. [1]

Stupně výsledku hospodaření

Na obrázku číslo čtyři jsou znázorněny jednotlivé stupně výsledku hospodaření.

Obr. č. 4: Stupně výsledku hospodaření

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. 2008. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2., str. 32

Nejvýznamnější je výsledek hospodaření z provozní činnosti, neboť díky němu je společnost schopna vytvářet z hlavní činnosti kladný výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření z provozní činnosti lze rozdělit na obchodní marži (obchodní marže vyjadřuje rozdíl tržeb za prodej zboží a nákladů na prodané zboží), výsledek z prodeje investičního majetku a výsledek z ostatních provozních činností. [6]

2.2.3. Výkaz Cash flow

Výkaz cash flow poskytuje informace o příjmech a výdajích, o změně stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Výkaz o peněžních tocích lze rozdělit na tři části: provozní činnosti, investiční činnosti a finanční činnosti. Cash flow lze vypočítat dvěma způsoby. První způsob je přímá metoda, která vychází z příjmů a výdajů společnosti za dané období. Druhý způsob je nepřímá metoda, která vychází z výsledku hospodaření. Nejčastěji používanou metodou je nepřímá metoda. [6]

2.3. Metody finanční analýzy

V ekonomii lze rozlišit dva přístupy hodnocení ekonomických procesů. Prvním přístupem je fundamentální analýza. Fundamentální analýza využívá souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými procesy. Neopírá se o algoritmizované metody. Druhým přístupem je technická analýza, která používá matematické, matematicko-statistické a další algoritmizované metody ke zpracování dat a posouzení výsledků. Obě tyto analýzy se vzájemně kombinují, neboť není možné zhodnotit výsledky technické analýzy bez znalostí fundamentálních ekonomických procesů. Finanční analýza spadá do technické analýzy, protože využívá matematické postupy. [2,6]

Existují dvě kategorie metod finanční analýzy a to elementární metody a vyšší metody. Vyššími metodami se zabývají převážně specializované firmy, neboť je potřeba mít kvalifikované softwarové vybavení. [6]

Následující kapitola se bude zabývat pouze elementárními metodami, které budou aplikovány na společnosti AUTOMA CZ s.r.o.

2.4. Metody elementární analýzy

U těchto metod je důležité rozeznávat stavové a tokové veličiny, neboť u elementární analýzy hraje důležitou roli časové hledisko. Stavové veličiny vyjadřují stav k určitému časovému okamžiku. Mezi tyto veličiny lze zahrnout například stav majetku a finančních zdrojů v rozvaze. Tokové veličiny vyjadřují vztah k určitému časovému intervalu. Příkladem tokových veličin jsou například výnosy a náklady ve výkazu zisku a ztráty. [2]

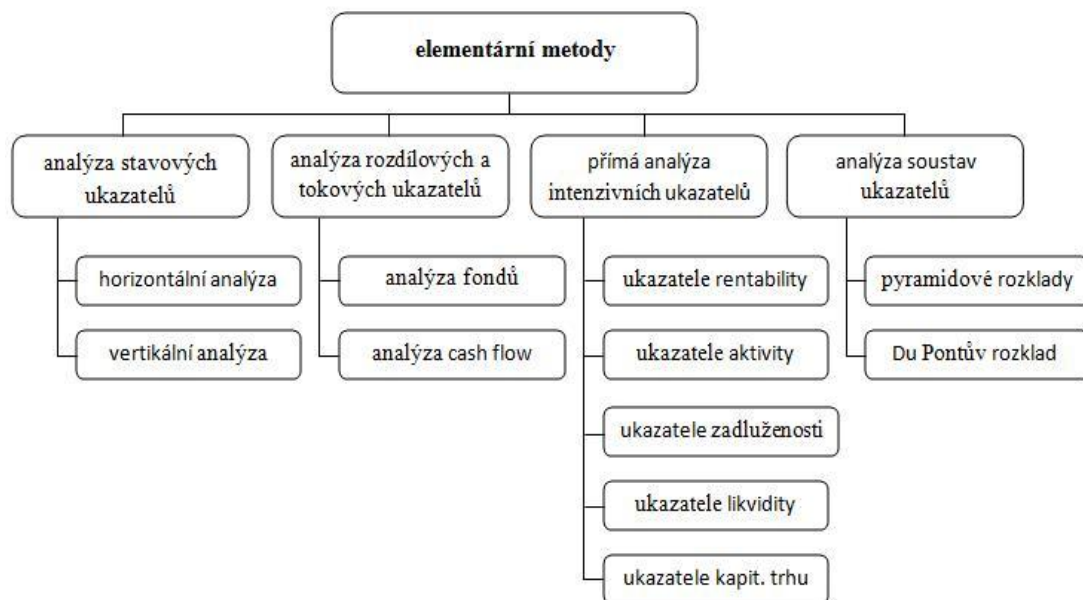
Ukazatele v elementární analýze lze rozčlenit na absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele. Absolutní ukazatele vyjadřují daný jev bez závislosti na jiném jevu. Tyto ukazatele vycházejí přímo z účetních výkazů. Rozdílové ukazatele vyjadřují rozdíl dané položky aktiv a položky pasiv. Poměrové ukazatele jsou základem finanční analýzy. Vyjadřují podíl dvou položek.

Dále lze ukazatele členit na extenzivní a intenzivní. Extenzivní ukazatele podávají informace o rozsahu a vyjadřují kvantitu v objemových jednotkách. Intenzivní ukazatele poskytují informace o míře využívání zdrojů. [2,6]

Členění elementárních metod

Na obrázku číslo pět je zobrazeno členění elementárních metod do jednotlivých skupin.

Obr. č. 5: Elementární metody finanční analýzy

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. 2008. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2., str. 44

2.4.1. Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů pracuje s daty, které jsou obsaženy přímo v účetních výkazech. Do analýzy absolutních ukazatelů patří horizontální a vertikální analýza.

2.4.1.1. Horizontální analýza (analýza trendů)

Horizontální analýza se zabývá změnou absolutních ukazatelů v čase. Horizontální analýza sleduje nejen změny absolutních ukazatelů v čase, ale také relativní (procentní) změny. Tyto změny jsou sledovány horizontálně, tedy v řádcích.

Na základě horizontální analýzy lze tedy stanovit meziroční změny stejných položek jednotlivých výkazů. K vyjádření těchto změn se využívají různé indexy či difference (rozdíly). S využitím indexů je možné zjistit, o kolik procent se jednotlivé položky změnilo proti minulému období. Na základě difference lze stanovit tuto změnu v absolutním vyjádření. [4]

2.4.1.2. Vertikální analýza (procentní rozbor)

Vertikální analýza se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů, tedy strukturou aktiv a pasiv. Struktura aktiv podává informace o investování kapitálu společnosti. Struktura pasiv vyjadřuje, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. Na základě vertikální analýzy lze stanovit procentní strukturu jednotlivých položek. Procentní vyjádření položek se stanovuje ve sloupcích, tedy od shora dolů. Základem procentního vyjádření jsou tržby z výkazu zisku a ztrát a celkový součet aktiv z rozvahy. [4]

2.4.1.3. Analýza aktiv

Aktiva lze rozdělit na stálá aktiva (dlouhodobý majetek) a oběžná aktiva (krátkodobý majetek).

Horizontální analýza aktiv

V tabulce číslo jedna je znázorněna horizontální analýza aktiv v absolutním a relativním vyjádření.

Tab. č. 1: Horizontální analýza aktiv

Aktiva (tis. Kč)	Absolutní změna			Relativní změna		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Dlouhodobý majetek	-422	-871	7282	-2,6%	-5,4%	39,4%
Dlouhodobý nehmotný majetek	-33	82	62	-1%	0%	75%
Dlouhodobý hmotný majetek	280	-365	-689	14,4%	-16,4%	-37,1%
Dlouhodobý finanční majetek	-699	-588	11120	-4,8%	-4,2%	83,5%
Oběžná aktiva	-3008	9348	5342	-4,3%	14,1%	7,1%
Zásoby	-23040	1629	-305	-93,4%	100,3%	-9,4%
Krátkodobé pohledávky	5961	9293	-2781	35,7%	41,1%	-8,7%
Krátkodobý finanční majetek	14071	-1574	8428	50,6%	-3,8%	21%
Ostatní aktiva	97	78	-38	215,6%	55%	-17,3%
Časové rozlišení	97	78	-38	215,6%	55%	-17,3%
AKTIVA CELKEM	-3333	8555	15797	-3,9%	10,4%	17,4%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Dlouhodobý majetek vykazuje pokles v roce 2009 a 2010, v následujícím roce má rostoucí charakter. V roce 2009 poklesl dlouhodobý majetek o 422 tis. Kč, tento pokles je způsobený převážně snížením dlouhodobého finančního majetku, konkrétně splacením části z poskytnuté půjčky (669 tis. Kč) společností AUTOMA s.r.o. Celková částka, kterou společnost AUTOMA CZ poskytla společnosti AUTOMA s.r.o. činila v roce 2007 14 570 tis. Kč. Výrazné zvýšení vykazuje dlouhodobý majetek v roce 2011, což je způsobeno opět rozsáhlým růstem dlouhodobého finančního majetku. V tomto roce společnost AUTOMA CZ poskytla další půjčku společnosti AUTOMA s.r.o.

Co se týče oběžného majetku, poklesl pouze v roce 2009, v ostatních letech má opět rostoucí tendenci, jako dlouhodobý majetek. Výrazný pokles v roce 2009 je způsobený snížením zásob o 23 040 tis. Kč, tedy o 93,4 %. Snížení zásob souvisí především s nedokončenou výrobou, která v tomto roce byla ovlivněna nízkou rozpracovaností kusových zakázek společnosti. Následující rok oběžná aktiva vzrostla o 14,1 %. Nárůst oběžných aktiv je způsobený výrazným zvýšením zásob a to o 100,3 %. Z důvodu většího počtu zakázek došlo ke zvýšení položky nedokončená výroba, která měla na zvýšení zásob největší vliv. V roce 2010 je nárůst oběžného majetku nejvýraznější.

Vertikální analýza aktiv

Tabulka číslo dva znázorňuje vertikální analýzu aktiv v letech 2008 až 2011.

Tab. č. 2: Vertikální analýza aktiv

Aktiva (tis. Kč)	2008	2009	2010	2011
Dlouhodobý majetek	19,29%	19,57%	16,77%	24,12%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,04%	0%	0,09%	0,13%
Dlouhodobý hmotný majetek	2,26%	2,7%	2,04%	1,09%
Dlouhodobý finanční majetek	16,99%	16,87%	14,64%	22,89%
Oběžná aktiva	80,66%	80,26%	82,99%	75,71%
Zásoby	28,77%	1,97%	3,58%	2,76%
Krátkodobé pohledávky	19,45%	27,47%	35,1%	27,3%
Krátkodobý finanční majetek	32,44%	50,82%	44,31%	45,65%
Ostatní aktiva	0,05%	0,17%	0,24%	0,17%
Časové rozlišení	0,05%	0,17%	0,24%	0,17%
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Z vertikální analýzy aktiv je patrné, že rozhodující podíl na celkových aktivech tvoří oběžná aktiva. V letech 2008 až 2011 se podíl oběžných aktiv pohybuje kolem 80 %. Přičemž na oběžných aktivech se podílí v jednotlivých letech nejvíce krátkodobý finanční majetek, který představuje zejména přijaté peněžní prostředky za dokončené zakázky. V roce 2008 mají výrazný vliv na oběžná aktiva i zásoby, které tvoří 28,77 % z celkových aktiv, neboť v tomto roce společnost vykazuje nejvíce kusové výroby, která má dopad na vysokou rozpracovanost nedokončené výroby. V následujících letech je tento výrazný pokles podílu zásob na celkových aktivech způsoben snížením položky nedokončená výroba. Společnost měla menší množství rozpracovaných zakázek.

Dlouhodobý majetek se podílí na celkových aktivech v menším rozsahu. Přičemž nejvíce je ovlivněn podílem dlouhodobého finančního majetku. Nejvýraznější podíl (22,89 %) lze zaznamenat v roce 2011, neboť v tomto roce poskytla společnost AUTOMA CZ další půjčku společnosti AUOMA s.r.o. Co se týče dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, tak ten má pouze nepatrný podíl na celkových aktivech, neboť společnost do tohoto majetku příliš neinvestuje.

2.4.1.4. Analýza pasiv

Pasiva tvoří kapitálovou strukturu podniku a jsou zdrojem krytí veškerého majetku podniku.

Horizontální analýzy pasiv

Tabulka číslo tři znázorňuje horizontální analýzu pasiv v absolutním i relativním vyjádření.

Tab. č. 3: Horizontální analýzy pasiv

	Absolutní změna			Relativní změna		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Pasiva (tis. Kč)						
Vlastní kapitál	14509	7080	15349	22,6%	9%	17,9%
Základní kapitál	0	0	0	0%	0%	0%
Kapitálové fondy	1	0	0	0%	0%	0%
Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0	0	0	0%	0%	0%
VH minulých let	10151	18543	5606	22,4%	33,4%	7,6%
VH běžného úč.obd.	4357	-11463	9743	23,1%	-49,4%	83,1%

Cizí zdroje	-17840	1435	489	-83,1%	39,7%	9,7%
Krátkodobé závazky	-17740	1371	553	-83,1%	37,9%	11,1%
Bankovní úvěry a výpomoci	0	64	-64	0%	0%	-1%
Ostatní pasiva	-2	40	-41	-66,7%	40%	-1%
Časové rozlišení	-2	40	-41	-66,7%	40%	-1%
PASIVA CELKEM	-3333	8555	15797	-3,9%	10,4%	17,4%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Na základě horizontální analýzy je patrné, že vlastní kapitál ve všech letech vykazuje nárůst. Tento vývoj souvisí především s výsledkem hospodaření běžného účetního období, který je ve všech letech kladný. Mezi lety 2009 a 2010 však došlo u této položky k poklesu. Tato změna je způsobená poklesem celkových výkonů, přičemž hodnota výkonové spotřeby se příliš nezměnila, což se odráží na snížení přidané hodnoty. Celkové výkony jsou nejvíce ovlivněny poklesem tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. Tento pokles souvisí se snížením objemu zakázek. Nejvýraznější nárůst vlastního kapitálu je v letech 2009 a 2011 jak absolutně tak relativně. V roce 2009 je tato změna ovlivněna především zvýšením položky výsledku hospodaření minulých let, neboť došlo k převedení nerozdělené části výsledku hospodaření běžného účetního období do této položky. Zvýšení vlastního kapitálu v roce 2011 je způsobeno především růstem výsledku hospodaření běžného účetního období. Základní kapitál se za celé období nezměnil.

U cizích zdrojů je patrný pokles pouze v roce 2009 a to o 83,1 %. Tento pokles je způsobený výrazným snížením krátkodobých závazků – především závazků z obchodních vztahů. Společnost měla v předešlém roce (2008) velké množství nezaplacených faktur vůči dodavatelům. Ty byly na konci roku splaceny a zúčtovány, proto došlo k tomuto snížení. V následujících dvou letech vykazují cizí zdroje mírný nárůst, který je způsobený nepatrným zvyšováním krátkodobých závazků z obchodních vztahů.

Celková pasiva poklesla pouze v roce 2009 o 3,9 %, především v důsledku snížení cizích zdrojů, na které má nejvýraznější vliv položka krátkodobých závazků.

Vertikální analýza pasiv

V tabulce číslo čtyři je zobrazena vertikální analýza pasiv za období 2008 až 2011

Tab. č. 4: Vertikální analýza pasiv

Pasiva (tis. Kč)	2008	2009	2010	2011
Vlastní kapitál	74,97%	95,61%	94,4%	94,81%
Základní kapitál	0,12%	0,12%	0,11%	0,09%
Kapitálové fondy	0%	0%	0%	0%
Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0,01%	0,01%	0,01%	0%
Výsledek hospodaření minulých let	52,88%	67,34%	81,39%	74,6%
Výsledek hospodaření běžného úč.obd.	21,96%	28,13%	12,88%	20,1%
Cizí zdroje	25,03%	4,39%	5,56%	5,19%
Krátkodobé závazky	24,91%	4,39%	5,49%	5,19%
Bankovní úvěry a výpomoci	0%	0%	0,07%	0%
Ostatní pasiva	0%	0%	0,04%	0%
Časové rozlišení	0%	0%	0,04%	0%
PASIVA CELKEM	100%	100%	100%	100%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Vertikální analýza pasiv vykazuje poměrně stálý podíl vlastního kapitálu ve všech letech. Nejmenší podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech byl zaznamenán v roce 2008, a to 74,97 %. Bylo to způsobeno položkou krátkodobých závazků (především závazků z obchodních vztahů), která vykazovala v tomto roce nejvyšší hodnotu. V ostatních letech se podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech nějak výrazně nemění. Avšak oproti roku 2008 se podíl na celkových pasivech společnosti z větší části (přes 90 %). Tento nárůst podílu je daný výrazným snížením krátkodobých závazků společnosti, kdy podnik splatit většinu faktur přijatých od dodavatelů. Zároveň má na podíl vliv i výsledek hospodaření běžného účetního období a výsledek hospodaření minulých let. Přičemž nárůst výsledku hospodaření minulých let je způsobený navyšováním této položky díky převedení nerozdělené části z výsledku hospodaření běžného účetního období.

2.4.1.5. Analýza výkazu zisku a ztráty

„Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období“ [6, str. 31]

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Tabulka číslo pět vyjadřuje horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty v absolutním a relativním vyjádření.

Tab. č. 5: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Položky výkazu zisku a ztráty	Absolutní změna			Relativní změna		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Přidaná hodnota	3534	-11159	10343	12%	-33,9%	93,4%
Provozní VH	4490	-11602	9535	24,7%	-51,2%	86,1%
Finanční VH	-122	140	207	-19,5%	27,7%	32,1%
Mimořádný VH	-11	0	0	-1%	0%	0%
VH za účetní období	4357	-11462	9742	23,1%	-49,4%	83,1%
VH před zdaněním	4357	-11462	9742	23,1%	-49,4%	83,1%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Z horizontální analýzy výkazu zisku a ztrát vyplývá, že k poklesu výsledku hospodaření (zisku) došlo pouze v roce 2010 o 49,4 %. Přičemž významný vliv na tento pokles má především provozní výsledek hospodaření, který poklesl zhruba o 50 %. S tímto poklesem souvisí i snížení přidané hodnoty o 33,9 %. Tento pokles přidané hodnoty je způsobený poklesem celkových výkonů, konkrétně snížením objemu zakázek, přičemž výkonová spotřeba se pohybuje od roku 2009 stále kolem hodnoty 30 000 tis. Kč. V roce 2011 došlo k největšímu nárůstu provozního výsledku hospodaření, a to o 86,1 % a zároveň i k růstu přidané hodnoty o 93,4 %. Tato změna souvisí se změnou výkonů, které vzrostly o 11 939 tis. Kč, z důvodu většího množství zakázek. Množství zakázek společnosti AUTOMA CZ se odvíjí od vývoje automobilového průmyslu, neboť většina odběratelů je právě z tohoto průmyslového odvětví. Položka výsledku hospodaření za účetní období ovlivňuje nejvíce provozní výsledek hospodaření. Finanční a mimořádný

výsledek hospodaření mají na celkový vývoj výsledku hospodaření za účetní období pouze nepatrný vliv.

2.4.2. Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele neboli fondy finančních prostředků se používají k analýze finanční situace podniku. Vyjadřují rozdíl určitých položek krátkodobých aktiv a krátkodobých pasiv. [7]

Čistý pracovní kapitál

Hrubý pracovní kapitál je tvořen zásobami, pohledávkami z obchodního styku a krátkodobým finančním majetkem. Čistý pracovní kapitál lze zařadit do části oběžných aktiv, která jsou financována dlouhodobými vlastními nebo cizími zdroji společnosti. Vyjadřuje rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Cílem čistého pracovního kapitálu je efektivní výroba a prodej. [4]

Existují dva způsoby výpočtu čistého pracovního kapitálu. První je přístup finančních manažerů podniku neboli čistý pracovní kapitál z pozice aktiv. Vypočítá se jako rozdíl oběžných aktiv a cizích krátkodobých závazků podniku. Druhý je přístup vlastníka společnosti označovaný jako čistý pracovní kapitál z pozice pasiv. Druhý způsob výpočtu je vlastní kapitál plus cizí dlouhodobý kapitál minus stálá aktiva. [11]

Na obrázku číslo šest je znázorněno schéma čistého pracovního kapitálu z pohledu finančních manažerů podniku.

Obr. č. 6: Čistý pracovní kapitál z pozice aktiv

Zdroj: ŠULÁK, Milan a Emil VACÍK. 2003. Měření výkonnosti firem. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2003. ISBN 80-7043-258-6., str. 16

Obrázek číslo sedm znázorňuje čistý pracovní kapitál z pohledu vlastníka společnosti.

Obr. č. 7: Čistý pracovní kapitál z pozice pasiv

Zdroj: ŠULÁK, Milan a Emil VACÍK. 2003. Měření výkonnosti firem. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2003. ISBN 80-7043-258-6., str. 17

Čistý pracovní kapitál společnosti AUTOMA CZ

Tabulka číslo šest znázorňuje čistý pracovní kapitál společnosti v letech 2008 až 2011.

Tab. č. 6: Čistý pracovní kapitál z pozice aktiv (tis. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	69150	66142	75490	80832
Krátkodobé závazky	21459	3618	4990	5543
ČPK	47691	62524	70500	75289

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Ukazatel čistého pracovního kapitálu je od roku 2008 až do roku 2011 kladný. Hodnota čistého pracovního kapitálu se rok od roku zvyšuje, přičemž největší podíl na tomto vývoji mají snižující se krátkodobé závazky. V roce 2008 je nejnižší hodnota čistého pracovního kapitálu. Je to způsobené vysokou hodnotou krátkodobých závazků – a to především závazků z obchodních vztahů. Společnost AUTOMA CZ v tomto roce měla nejvíce neuhrazených faktur za dodané zboží. Následující rok krátkodobé závazky rapidně klesly, neboť již došlo k uhrazení faktur vůči dodavatelům. Dále se na pozitivním vývoji čistého pracovního kapitálu podílí oběžná aktiva, především položka krátkodobý finanční majetek, která od roku 2009 do roku 2011 vykazují mírný nárůst.

Pro společnost je tato situace velmi příznivá, neboť to znamená, že podnik je velmi likvidní. Je tedy schopný včas uhradit své závazky.

2.4.3. Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové analýza je nejčastěji používaná technika při zjišťování finanční situace podniku. Analýza pomocí poměrových ukazatelů vychází nejčastěji z účetních výkazů (rozvahy a výkazu zisku a ztráty). Poměrové ukazatele se vypočítají jak poměr určité položky nebo více položek z účetních výkazů k jiné položce (položkám). Existuje řada skupin poměrových ukazatelů. [7]

Obrázek číslo osm vyjadřuje rozdělení poměrových ukazatelů z hlediska zaměření těchto ukazatelů.

Obr. č. 8: Členění poměrových ukazatelů

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. 2008. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2., str. 48

Jednotlivé poměrové ukazatele budou srovnány s průměrnými hodnotami v daném odvětví. Podle klasifikace činností CZ-Nace patří podnik AUTOMA CZ do sekce C, kterou představuje zpracovatelský průmysl. Konkrétně lze tuto společnost zařadit do odvětví – výroba strojů a zařízení. [16]

2.4.3.1. Ukazatele likvidity

Likvidita společnosti znamená schopnost podniku uhradit své splatné závazky, tedy přeměnit aktiva na finanční prostředky. Naproti tomu likvidnost je schopnost určité položky majetku přeměnit se na peněžní hotovost. Dalším pojmem, který souvisí

s likviditou, je solventnost. Vyjadřuje platební schopnost podniku dostát svým závazkům včas. Lze tedy říci, že podmínkou solventnosti je likvidita. Pokud společnost není schopna hradit své dluhy, může to vést k platební neschopnosti až k bankrotu. [6,7]

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita je likvidita prvního stupně (cash ratio). Zahrnuje nejlikvidnější položky rozvahy. Okamžitá likvidita se vypočítá jako podíl pohotových platebních prostředků a dluhů s okamžitou splatností. Pohotové platební prostředky zahrnují peníze na běžném účtu a v hotovosti a jejich ekvivalenty (volně obchodovatelné cenné papíry, šeky, splatné dluhy apod.). Vše spadá do krátkodobého finančního majetku. Do dluhů lze zahrnout krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci. Hodnota okamžité likvidity by se měla pohybovat v intervalu od 0,2 do 1,1. [6, 7]

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Pohotové platební prostředky}}{\text{Dluhy s okamžitou splatností}} \quad (1)$$

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je likvidita druhého stupně (quit ratio). Nejméně likvidní z oběžných aktiv jsou zásoby, což je jejich velkou nevýhodou. Při výpočtu pohotové likvidity se tedy z oběžných aktiv odečítají zásoby. Výsledek se podělí krátkodobými závazky společnosti. Ukazatel by měl vykazovat hodnotu alespoň 1. Hodnota čitatele by měla být zhruba stejná jako hodnota jmenovatele. Čím nižší je hodnota pohotové likvidity, tím více zásob podnik vykazuje. [1,7]

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{OA - \text{Zásoby}}{KZ} \quad (2)$$

Kde: OA – oběžná aktiva

KZ – krátkodobé závazky

Běžná likvidita

Běžná likvidita je likvidita třetího stupně (current ratio). Ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Vykazuje platební schopnost podniku. To znamená, do jaké míry by byla firma schopna uhradit své závazky, pokud by přeměnila oběžná aktiva na peníze. Tento ukazatel by měl mít hodnotu alespoň 1,5, ale maximální

doporučená hodnota je 2,5. Čím vyšší hodnota běžné likvidity, tím lepší je platební schopnost společnosti. [6,7]

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{OA}{KZ} \quad (3)$$

Kde: OA – oběžná aktiva

KZ – krátkodobé závazky

Likvidita společnosti AUTOMA CZ

Tabulka číslo sedm zobrazuje vývoj ukazatele likvidity společnosti AUTOMA CZ v letech 2008 až 2011 a dále průměrné hodnoty ukazatelů v odvětví.

Tab. č. 7: Vývoj ukazatele likvidity společnosti AUTOMA CZ (tis. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011
Okamžitá likvidita	1,296	11,576	8,078	8,794
Pohotová likvidita	2,073	17,833	14,476	14,053
Běžná likvidita	3,222	18,281	15,128	14,585
Průměr okamžité likvidity v odvětví	0,19	0,36	0,42	0,38
Průměr pohotové likvidity v odvětví	1,12	1,14	1,07	1,06
Průměr běžné likvidity v odvětví	1,91	1,78	1,62	1,62

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, www.mpo.cz, 2013

Společnost AUTOMA CZ vykazuje velmi vysokou likviditu a to především v letech 2009 až 2011. V roce 2008 je ukazatel likvidity nejnižší, ale i tak již přesahuje doporučený standard. Okamžitá likvidita je ovlivněna krátkodobým finančním majetkem a krátkodobými závazky. Krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci společnost nevykazuje. Mezi lety 2008 a 2009 došlo k nárůstu, z důvodu výrazného snížení krátkodobých závazků, neboť společnost v tomto období uhradila většinu faktur za dodané zboží dodavatelům. V následujících letech se krátkodobé závazky ani krátkodobý finanční majetek nijak výrazně nemění.

Pohotová likvidita vykazuje opět nejvýraznější nárůst v roce 2009, neboť v tomto roce došlo ke snížení podílů zásob na oběžných aktivech o 23 040 tis. Kč, což souvisí

s rozpracovaností kusové výroby. Společnost tedy měla méně nedokončených výrobků než v předchozím roce. A dále tento nárůst ovlivňuje výrazné snížení krátkodobých závazků, neboť došlo ke splacení neuhrazených faktur dodavatelům. Od roku 2010 až do roku 2011 se podíl zásob na oběžných aktivech pohybuje kolem 3 000 tis. Kč a krátkodobé závazky se rovněž nějak razantně nemění, proto je hodnota pohotové likvidity téměř shodná.

Běžná likvidita vykazuje ve všech letech podobné výsledky jako pohotová likvidita, neboť je ovlivněna opět krátkodobými závazky a oběžnými aktivy, které ovšem zahrnují i zásoby společnosti.

Ve srovnání s průměry v odvětví dosahuje společnost AUTOMA CZ nadprůměrných hodnot ve všech letech, je tedy vysoce likvidní, to znamená, že je schopna včas splatit veškeré své závazky, pokud by přeměnila oběžná aktiva na hotovost. Vývoj likvidity dokazuje, že společnost se nevyskytuje ve finančních potížích. Avšak na druhou stranu dlouhodobě vysoká likvidita může vést ke snížení výkonnosti podniku, neboť společnost má zbytečně velké množství likvidních položek, které není schopná využít.

2.4.3.2. Ukazatele rentability

„Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.“ [12, str. 94]

Pro ukazatele rentability se vychází z výkazu zisku a z rozvahy. Obecně se rentabilita vypočítá jako poměr zisku k vloženému kapitálu společnosti. Díky rentabilitě neboli ziskovosti lze zhodnotit celkovou efektivnost určité činnosti. [12]

Existují tři úrovně zisku. První je zisk po odečtení daní a úroku (EBIT). Je to vlastně provozní výsledek hospodaření. Další skupinou je zisk po zdanění, neboli čistý zisk (EAT). Tento zisk vyjadřuje výsledek hospodaření za běžné účetní období. Třetí skupinou je zisk před zdaněním (EBT). [6]

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje výnosnost vloženého kapitálu do společnosti. Vlastníci tak mohou pomocí tohoto ukazatele zjistit, zda jim vložený kapitál přináší dostatečný výnos. Pro investory je tento ukazatel rozhodující pokud chtějí do podniku vložit kapitál. Je-li hodnota ukazatele vyšší než úroky, které by investor obdržel

z případné investice, pak je to pro investory výhodné. Ukazatel se vypočítá jako poměr zisku k vlastnímu kapitálu. Jako zisk se většinou dosazuje čistý zisk (výsledek hospodaření běžného období). [6,7]

$$ROE = \frac{Z}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (4)$$

Kde: Z – zisk (čistý zisk)

Rentabilita celkového investovaného kapitálu

Ukazatel vyjadřuje míru zhodnocení celkových aktiv, které jsou financované vlastními a cizími zdroji. Rentabilita celkového investovaného kapitálu tedy znázorňuje celkovou efektivnost hospodaření podniku. Vypočítá se jako zisk dělený dlouhodobými dluhy a vlastním kapitálem. Za zisk se obvykle dosazuje čistý zisk. [6]

$$ROCE = \frac{Z}{\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál}} \quad (5)$$

Kde: Z – zisk (čistý zisk)

Rentabilita celkových aktiv

Rentabilita celkových aktiv vyjadřuje míru výnosnosti aktiv společnosti bez ohledu na to, za jakých zdrojů jsou aktiva financována. Vypočítá se jako poměr zisku k celkovým aktivům. Za zisk se nejčastěji dosazuje zisk po odečtení daní a úroků (EBIT), který je vhodné použít při porovnávání společností s různými daňovými podmínkami a podílem závazků ve finančních zdrojích. [7, 9]

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}} \quad (6)$$

Kde: EBIT – zisk po odečtení daní a úroků

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb je schopnost podniku dosahovat určitého zisku při dané úrovni celkových tržeb. Jinak řečeno kolik korun zisku připadá na jednu korunu tržeb. Vyjadřuje poměr zisku k tržbám. Za zisk se nejčastěji dosazuje EBIT (zisk po odečtení daní a úroků). Tento ukazatel je rovněž označován jako ziskové rozpětí a využívá se při výpočtu ziskové marže. Zde je pak vhodnější použít čistý zisk. [6]

$$ROS = \frac{EBIT}{TR} \quad (7)$$

Kde: EBIT – zisk po odečtení daní a úroků

TR – celkové tržby

Rentabilita společnosti AUTOMA CZ

Tabulka číslo osm zobrazuje rentabilitu společnosti v letech 2008 až 2011 a průměrné hodnoty ukazatelů rentability v odvětví.

Tab. č. 8: Vývoj ukazatele rentability společnosti AUTOMA CZ (v %)

Rok	2008	2009	2010	2011
ROE	29,29%	29,42%	13,65%	21,21%
ROCE	29,29%	29,42%	13,65%	21,21%
ROA	21,21%	27,52%	12,18%	19,31%
ROS	23,46%	35,12%	20,08%	30,72%
Průměr ROE v odvětví	10,95%	8,08%	13,42%	11,07%
Průměr ROCE v odvětví	10,11%	7,16%	12,14%	10,21%
Průměr ROA v odvětví	8,08%	6,15%	7,72%	6,51%
Průměr ROS v odvětví	7,34%	7,28%	8,89%	7,01%

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, www.mpo.cz, 2013

Vypočtené hodnoty ukazatele rentability vlastního kapitálu jsou stejné jako hodnoty rentability celkového investovaného kapitálu, neboť společnost nemá v těchto obdobích žádné dlouhodobé závazky. V roce 2008 a 2009 jsou hodnoty těchto ukazatelů téměř shodné, v následujícím roce došlo k poklesu zhruba o 16 %. Tato změna je ovlivněná snížením výkonů, konkrétně menším objemem zakázek, přičemž výkonová spotřeba se v průběhu těchto let příliš nezměnila. Z toho důvodu došlo ke snížení výsledku hospodaření běžného období, který nejvíce ovlivňuje ukazatele ROE a ROCE.

Ukazatel rentability aktiv má nejnižší hodnotu v roce 2010, což je způsobené výrazným snížením EBITu, který poklesl o 11 602 tis. Kč. Příčinou je opět klesající počet zakázek v tomto období, tedy snížení položky tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. V ostatních letech se hodnoty rentability aktiv nějak výrazně nezměnily.

Hodnoty ukazatele rentability tržeb mají stejný průběh jako hodnoty předešlých ukazatelů. Rovněž je nejvyšší hodnota v roce 2009 (35,91 %) a nejnižší hodnota je v následujícím roce. Příčinou je opět stejný průběh provozního výsledku hospodaření jako u rentability aktiv.

Po porovnání ukazatelů rentability s průměry v daném odvětví je patrné, že rentabilita společnosti AUTOMA CZ převyšuje tyto průměry ve všech letech. Nejvíce se odvětvovým průměrům přibližují ukazatele ROE a ROCE v roce 2010.

Další vývoj rentability není snadné odhadnout, neboť ukazatele rentability jsou závislé na výši výsledku hospodaření (zisku). Ten je ovlivňován mnoha vnějšími a vnitřními faktory společnosti. Avšak vzhledem k tomu, že rentabilita vykazuje ve všech letech kladný charakter bez větších výkyvů, lze očekávat, že v následujících letech bude vývoj opět pozitivní. Z analýzy tedy vyplývá, že podnik je finančně stabilní (výnosný) a pro vlastníky i pro investory je výhodné do podniku investovat, neboť potenciální investice jim přinese výnos.

2.4.3.3. Ukazatele zadluženosti

Zadluženost znamená, že společnost využívá k financování aktiv cizí nebo vlastní zdroje. V praxi, převážně u velkých podniků, není možné, aby byla aktiva financována pouze z vlastních nebo cizích zdrojů. Financování aktiv pouze z vlastních zdrojů by způsobilo snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Pokud by byla aktiva financována výhradně z cizích zdrojů, tak by byl naopak problém s jeho získáváním. [6,7]

Ukazatele zadluženosti tedy vyjadřují vztah mezi cizími a vlastními zdroji společnosti. Vztah mezi vlastním a cizím kapitálem je tzv. kapitálová struktura. Kapitálová struktura ovlivňuje především finanční rozvoj společnosti. Vzhledem k tomu, že cizí zdroje představují dluhy společnosti, měly by mít tedy nižší hodnotu než vlastní zdroje společnosti. [12]

Lze rozlišit dva různé pohledy na kapitálovou strukturu – pohled věřitelů a akcionářů. Pohled věřitelů vyjadřuje, čím vyšší je podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu, tím vyšší je riziko věřitele. Pokud má podnik stále více závazků, roste tak riziko, že nebude schopen věřitelům tyto dluhy splatit. Akcionáři nesou riziko na základě rozsahu

dluhového financování. To znamená, čím větší je podíl dluhového financování, tím více jsou akcie rizikovější. [6]

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio)

Je to základní ukazatel, který vyjadřuje podíl cizího kapitálu k celkovým aktivům společnosti. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. To znamená, že pro věřitele jsou výhodnější nízké hodnoty tohoto ukazatele, podnik je pro ně důvěryhodnější. Naopak pro vlastníky (akcionáře) je příznivější vyšší hodnota tohoto ukazatele. Podnik však musí vykazovat vyšší procento rentability vlastního kapitálu než procento úroků, které jsou financované z cizího kapitálu. Akcionáři tedy vyžadují větší finanční páku - podíl cizího kapitálu k vlastnímu jmění. [6,7]

$$Debt\ ratio = \frac{CK}{CA} \quad (8)$$

Kde: CK – cizí kapitál

CA – celková aktiva

Koeficient samofinancování (equity ratio)

Vyjadřuje poměr vlastního kapitálu k celkovým aktivům společnosti. Koeficient samofinancování doplňuje ukazatel věřitelského rizika. To znamená, že součet těchto ukazatelů by měl být roven jedné. Tento ukazatel vyjadřuje, do jaké míry jsou aktiva společnosti financována prostředky vlastníků (akcionářů). Jinak řečeno vyjadřuje finanční nezávislost společnosti. Převrácená hodnota tohoto ukazatele se označuje jako finanční páka. [6]

$$Equity\ ratio = \frac{VK}{CA} \quad (9)$$

Kde: VK – vlastní kapitál

CA – celková aktiva

Koeficient zadluženosti (debt-equity ratio)

Koeficient zadluženosti se vypočítá jako poměr cizího kapitálu k vlastnímu kapitálu společnosti. Hodnota tohoto ukazatele se zvyšuje s růstem závazků ve finanční struktuře společnosti. Existuje převrácená hodnota koeficientu zadluženosti, tedy poměr vlastního kapitálu k cizímu kapitálu, která vyjadřuje míru finanční samostatnosti společnosti. [7]

$$Debt - equity\ ratio = \frac{CK}{VK} \quad (10)$$

Kde: CK – cizí kapitál

VK – vlastní kapitál

Ukazatel úrokového krytí (interest coverage)

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Pokud by hodnota ukazatele byla rovna jedné, bylo by tak třeba využít celý zisk společnosti na zaplacení úroků. Tato situace by byla pro akcionáře nepříznivá, neboť by nezískali nic. V publikacích se tedy uvádí, že úroky by měly být pokryty ziskem tři krát až šest krát, aby byla firma pro věřitele věrohodná. [6, 7]

$$Ukazatel\ úrokového\ krytí = \frac{EBIT}{nákladové\ úroky} \quad (11)$$

Kde: EBIT – zisk po odečtení daní a úroků (provozní výsledek hospodaření)

Zadluženost společnosti AUTOMA CZ

Tabulka číslo devět vyjadřuje ukazatele zadluženosti v letech 2008 až 2011 a průměrné hodnoty těchto ukazatelů v odvětví.

Tab. č. 9: Vývoj ukazatele zadluženosti společnosti AUTOMA CZ

Rok	2008	2009	2010	2011
Debt ratio	25,03%	4,39%	5,56%	5,19%
Equity ratio	74,97%	95,61%	94,4%	94,81%
Debt-equity ratio	0,33	0,05	0,06	0,05
Úrokové krytí	n/a	n/a	527,43	1472,21
Průměr debt ratio v odvětví	56,91%	53,71%	51,23%	49,97%
Průměr equity ratio v odvětví	42,74%	45,44%	47,32%	48,65%
Průměr debt-equity ratio v odvětví	1,33	1,17	1,08	1,03
Průměr úrokového krytí v odvětví	3,59	6,11	5,69	3,91

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, www.mpo.cz, 2013

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio) vykazuje nevyšší hodnotu v roce 2008, neboť v tomto roce společnost měla větší množství neuhrazených faktur vůči dodavatelům. V následujících letech se hodnota výrazně snižuje a pohybuje se kolem 5 %. Razantní pokles v roce 2009 je způsoben snížením cizího kapitálu (z 21 459 tis. na 3618 tis.), konkrétně položkou krátkodobých závazků s obchodních vztahů. Došlo k úhradě a zúčtování faktur vůči dodavatelům. V ostatních letech je rozdíl ukazatele věřitelského rizika nepatrný, neboť celková aktiva a cizí kapitál se zvyšují přibližně stejně. To znamená, že pro věřitele je tento podnik důvěryhodný a finančně stabilní. Společnost tedy nemá problémy při získávání úvěrů. Ve srovnání s konkurencí v daném odvětví se hodnoty ukazatele debt ratio společnosti AUTOMA CZ pohybují pod průměrnými hodnotami v odvětví.

Koeficient samofinancování (equity ratio) je doplňkový ukazatel k debt ratio. Z výsledků analýzy je patrné, že podíl financování aktiv z vlastního kapitálu se zvyšuje v roce 2009. To je dáno zvýšením podílu vlastního kapitálu na celkových pasivech společnosti. Nárůst tohoto podílu je způsoben mírným zvýšením výsledku hospodaření běžného období a výsledku hospodaření minulých let. Od roku 2009 do roku 2011 se hodnota ukazatele výrazně nemění, a pohybuje se kolem 90 %, což znamená, že míra finanční nezávislosti podniku je velmi vysoká. Průměrná hodnota tohoto ukazatele v odvětví je ve všech letech nižší než hodnota koeficientu samofinancování v daném podniku.

Koeficient zadluženosti (debt-equity ratio) má opět nejvyšší hodnotu v roce 2008. V tomto roce se na financování nejvíce podílí cizí zdroje společnosti, především krátkodobé závazky vůči dodavatelům. Společnost měla v roce 2008 nejvyšší krátkodobé závazky, neboť došlo ke splacení faktur vůči dodavatelům až začátkem následujícího roku. Od roku 2009 hodnoty značně poklesly a jsou téměř neměnné. Pokles je způsoben splacením krátkodobých závazků z obchodních vztahů - konkrétně úhradou faktur za dodaný materiál. To znamená, že podnik je v tomto roce již více finančně samostatný a méně zadlužený. Koeficient zadluženosti společnosti vykazoval nižší hodnoty ve srovnání s odvětvím, neboť vlastní kapitál podniku převyšoval cizí zdroje.

Ukazatel úrokového krytí v prvních dvou letech nelze hodnotit, neboť společnost nemá žádné nákladové úroky, ani bankovní úvěry a výpomoci, které s úroky souvisí. Nemá

tedy smysl v těchto letech daný ukazatel hodnotit. V roce 2010 a 2011 již společnost čerpala úvěry a splácela nákladové úroky, avšak hodnota těchto úroků byla velmi nízká. V těchto letech tak měla společnost velmi příznivé hodnoty ukazatele úrokového krytí, neboť zisk mnohonásobně převyšoval hodnotu nákladových úroků. Pro akcionáře je tato situace velmi příznivá, neboť po zaplacení těchto úroků bude společnost stále vykazovat zisk. Zároveň je podnik věrohodný pro věřitele. Průměrné hodnoty v odvětví jsou nižší než hodnoty ukazatele společnosti AUTOMA CZ, avšak stále se pohybují v doporučeném rozmezí.

2.4.3.4. Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik využívá finanční prostředky k hospodaření. Pokud má podnik nadměrné množství aktiv, vznikají příliš vysoké náklady a snižuje se zisk. Naopak pokud společnost disponuje nedostatkem aktiv, může tak přijít o případné výnosy. [6]

Ukazatele aktivity lze vyjádřit ve dvou podobách. Buď jako obrátkovost, nebo jako dobu obratu. Obrátkovost znamená počet obrátek aktiv za určité období (nejčastěji roční), během kterého bylo dosaženo daných tržeb použitých v ukazateli. Doba obratu vyjadřuje, jak dlouho trvá jedna obrátka (tedy počet dní). [4]

Obrat celkových aktiv

Ukazatel obrat celkových aktiv vyjadřuje poměr tržeb k celkovým aktivům. Vyšší hodnota tohoto ukazatele vyjadřuje schopnost podniku efektivněji hospodařit se svým majetkem. Pokud je míra využívání aktiv nižší než počet obrátek celkových aktiv, tak by podnik měl buď zvýšit tržby, nebo odprodat některá aktiva. [1]

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \quad (12)$$

Obrat zásob

Tento ukazatel vyjadřuje kolikrát je prodána určitá položka zásob společnosti (zpravidla v průběhu roku) a opět uskladněna. Vypočítá se jako poměr tržeb k průměrnému stavu zásob. Pro společnost je příznivá vyšší hodnota tohoto ukazatele, neboť obrátka zásob je rychlejší. To znamená, že společnost nemá nadbytečné nelikvidní zásoby, které by společnosti nepřinesly výnosy. [7,12]

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \quad (13)$$

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadřuje průměrný počet dnů, kdy jsou aktiva ve formě zásob vázána v podniku až do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Obecně platí čím nižší hodnota doby obratu zásob, tím příznivější situace pro společnost. Avšak určité množství zásob je pro některé firmy nezbytné. [6]

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Aktiva}/360} \quad (14)$$

Doba obratu pohledávek

Vyjadřuje průměrnou dobu splatnosti pohledávek. Pokud je doba splatnosti pohledávek delší než běžná splatnost pohledávek (stanovená společností), znamená to, že odběratelé nejsou schopni uhradit včas své faktury. Pro malé společnosti může znamenat delší doba splatnosti těchto pohledávek značné finanční obtíže. [6]

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}/360} \quad (15)$$

Doba obratu krátkodobých závazků

Tento ukazatel vyjadřuje, jak rychle je podnik schopnost splácet své závazky dodavatelům. Doba obratu závazků by měla být zpravidla delší než doba obratu pohledávek, neboť by jinak mohlo dojít k finanční nerovnováze ve společnosti. [6]

$$\text{Doba obratu KZ} = \frac{\text{KZ}}{\text{Tržby}/360} \quad (16)$$

Kde: KZ – krátkodobé závazky

Ukazatele aktivity společnosti AUTOMA CZ

Tabulka číslo deset vyjadřuje ukazatele aktivity (obrat aktiv, obrat zásob a dobu obratu zásob) společnosti v letech 2008 až 2011 a průměrné hodnoty těchto ukazatelů v odvětví.

Tab. č. 10: Vývoj ukazatele obratu aktiv, obratu zásob a doby obratu zásob společnosti AUTOMA CZ

Rok	2008	2009	2010	2011
Obrat aktiv (počet obrátek za rok)	0,9	0,78	0,61	0,63
Obrat zásob (počet obrátek za rok)	3,14	39,76	16,96	22,76
Doba obratu zásob (ve dnech)	104	7	13	10
Průměr obratu aktiv v odvětví	1,15	0,85	0,99	1,03
Průměr obratu zásob v odvětví	23,42	22,17	14,74	18,19
Průměr doby obratu zásob v odvětví (ve dnech)	17	13	23	19

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, www.mpo.cz, 2013

Obrat aktiv v roce 2008 vykazuje největší počet obrátek za rok. V následujícím roce dochází k poklesu ukazatele. Příčinou tohoto poklesu je snížení stavu tržeb, konkrétně tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb (společnost měla méně zakázek oproti minulému roku). V roce 2010 opět dochází k mírnému poklesu, který je způsoben snížením objemu zakázek a zároveň nepatrným zvýšením celkových aktiv. Na zvýšení aktiv se podílí převážně oběžná aktiva, konkrétně krátkodobý finanční majetek, který je tvořen především peněžními prostředky za dokončené zakázky. V posledním roce nedošlo v obratu aktiv k žádné výrazné změně. Ve srovnání s odvětvovým průměrem je ukazatel obratu aktiv společnosti AUTOMA CZ ve všech letech nižší, to pro podnik znamená, že by měl buď odprodat některá aktiva, nebo naopak zvýšit tržby. V současné době společnost AUTOMA CZ vlastní jeden automobil, který je již zastaralý a plánuje ho tedy odprodat.

Výrazné zvýšení obratu zásob v roce 2009 je způsobené jejich poklesem (z 24 664 tis. na 1624 tis., neboť v tomto roce došlo ke změně stavu nedokončených výrobků, konkrétně ke snížení rozpracovaných zakázek. V následujících dvou letech se obrat

zásob mírně snížil, což je způsobené rychlejším tempem růstu zásob vůči celkovým tržbám. To znamená, že společnost měla větší množství rozpracovaných výrobků, než množství tržeb za již hotové a vyfakturované zakázky. Vyšší hodnoty tohoto ukazatele jsou pro společnost příznivější, neboť tak nemá nadbytečné zásoby. Na základě porovnání obratu zásob s odvětvovým průměrem lze říci, že kromě roku 2008 vykazoval obrat zásob podobné hodnoty.

Doba obratu zásob se výrazně liší ve srovnání s odvětvovým průměrem pouze v roce 2008. Tento rozdíl je způsobený větším množstvím zásob společnosti - konkrétně velkou rozpracovaností nedokončené výroby. V následujících letech došlo v důsledku snížení stavu zásob k poklesu doby obratu zásob. V těchto letech je doba obratu zásob společnosti srovnatelná s odvětvovým průměrem. Pro společnost jsou tyto nižší hodnoty obratu příznivější, neboť zásoby v podniku neleží dlouho.

V tabulce číslo jedenáct je zaznamenán vývoj ukazatele doby obratu pohledávek a doby obratu závazků a následně srovnán se skutečnou dobou splatnosti v letech 2008 až 2011.

Tab. č. 11: Vývoj ukazatele doby obratu pohledávek a doby obratu závazků společnosti AUTOMA CZ

Rok	2008	2009	2010	2011
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	77	126	208	156
Doba obratu KZ (ve dnech)	100	20	33	30
Průměrná doba splatnosti pohledávek (na fakturách)	45	52	60	54
Průměrná doba splatnosti KZ (na fakturách)	34	30	22	32

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Doba obratu pohledávek se od roku 2008 do roku 2011 poměrně zvýšila, to je především způsobené tím, že se společnost spíše zaměřuje na dlouhodobější zakázky. Skutečná průměrná doba obratu pohledávek na fakturách je ve všech letech nižší než doba obratu pohledávek, což znamená, že odběratelé neplatí včas své závazky.

Co se týče doby obratu závazků, tak ve srovnání s průměrnou dobou uvedenou na fakturách je vyšší pouze v roce 2008, to znamená, že společnost neuhradila včas své závazky dodavatelům. Od roku 2009 do roku 2011 se však platební morálka podniku zlepšila. Průměrná doba splatnosti krátkodobých závazků na fakturách je v porovnání s vypočítanou dobou obratu závazků poměrně stejná (pohybuje se kolem 30 dnů), to znamená, že společnost hradí své závazky vůči dodavatelům včas.

Jak již bylo zmíněno výše, doba obratu krátkodobých závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek. To je splněno pouze v roce 2008, kdy doba obratu krátkodobých závazků činí 100 dní a doba obratu pohledávek je 77 dní. V ostatních letech je tomu naopak. To znamená, že společnost nejprve splatí své závazky vůči dodavatelům a až poté inkasuje pohledávky od odběratelů. Tato situace není pro podnik příliš výhodná, neboť dodavatelům musí uhradit závazky z volných finančních prostředků, které by mohla využít výhodnějším způsobem.

2.4.4. Analýza soustav ukazatelů

Soustavy ukazatelů slouží k posouzení celkové finanční situace podniku. Čím více ukazatelů daný model obsahuje, tím je vyjádření finančně-ekonomické situace podniku přesnější. Avšak na druhou stranu příliš mnoho ukazatelů v soustavě může způsobit horší orientaci a zkrácený pohled na celkové hodnocení podniku. Z toho důvodu jsou soustavy ukazatelů vhodné především pro rychlé srovnávání podniků a jako podklad pro další finanční hodnocení. [6,7]

Existují dva přístupy vytváření soustav ukazatelů:

- Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů

Do této skupiny patří především pyramidové soustavy, které rozkládají základní ukazatel (vrchol pyramidy) na podrobnější části. [6]

- Účelově vybrané skupiny ukazatelů

Smyslem je vybrat takové ukazatele, které by kvalitně stanovily finanční situaci podniku. Tyto modely využívají matematicko-statistické a komparativně-analytické metody. Do této skupiny patří bankrotní modely a bonitní modely. [7]

2.4.4.1. Bankrotní modely

Do bankrotních modelů lze zařadit Altmanův model, Tafflerův model a IN indexy. Díky bankrotním modelům je možné stanovit, zda je ohroženo finanční zdraví podniku. Jinými slovy, zda podnik do určité doby nebankrotuje. [7]

Altmanův model (Z-skóre)

Altmanův model se vypočítá jako součet hodnot pěti poměrových ukazatelů. Každý ukazatel je vynásobený váhou, která mu je přiřazena. Altmanův model vychází z diskriminační metody, což je přímá statistická metoda, která slouží k rozlišení objektů do dvou a více skupin podle určitých charakteristik. Na základě této metody byly stanoveny váhy jednotlivých poměrových ukazatelů. Altmanův model má několik modifikací. Jednak existují modely pro společnosti s veřejným a bez veřejného upisování akcií. A dále lze rozlišit modely pro začínající podniky a pro podniky poskytující služby. Na základě výsledků z Altmanova modelu lze zjistit celkovou finanční situaci podniku a stanovit zda hrozí společnosti bankrot. [6,7]

Altmanův model pro firmy bez veřejného upisování akcií se vypočítá dle vztahu:

$$Z = 0,717 A + 0,847 B + 3,107 C + 0,42 D + 0,998 E \quad (17)$$

Kde: .

A – čistý pracovní kapitál/celková aktiva

B – čistý nerozdělený zisk/celková aktiva

C – EBIT/celková aktiva

D – tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota dluhu

E – tržby/celková aktiva

Čistý pracovní kapitál v ukazateli A se vypočítá jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. V ukazateli B představuje nerozdělený zisk součet výsledku hospodaření běžného účetního období, výsledku hospodaření minulých let a fondu ze zisku. V případě ukazatele D se dosazuje do čitatele tržní hodnota vlastního kapitálu. Avšak pokud je to společnost bez veřejného upisování akcií, pak lze místo tržní hodnoty vlastního kapitálu dosadit účetní hodnotu vlastního kapitálu. [7]

Tabulka číslo dvanáct znázorňuje výpočet Altmanova Z-skóre v letech 2008 až 2011

Tab. č. 12: Výpočet Altmanova modelu společnosti AUTOMA CZ

	Rok	Váha	2008	2009	2010	2011
A	Pracovní kapitál/celková aktiva	0,717	0,3570	0,5440	0,5557	0,5057
B	Nerozdělený Z/celková aktiva	0,847	0,6340	0,8088	0,7986	0,8022
C	EBIT/celková aktiva	3,107	0,6591	0,8550	0,3783	0,5998
D	Účetní hodnota vlastního kapitálu/celkové dluhy	0,420	1,2581	9,1461	7,1358	7,6706
E	Tržby/celková aktiva	0,998	0,9025	0,7819	0,6051	0,6272
Z-skóre			3,8107	12,1351	9,4735	10,2055

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2013

Jak je patrné z analýzy Altmanova modelu, výsledné hodnoty ve všech letech, tedy od roku 2008 až do roku 2011 spadají do třetího intervalu, jsou tedy větší než hodnota 2,99. To znamená, že podnik měl v tomto období uspokojivou finanční situaci a nehrozily mu žádné finanční potíže.

První ukazatel A má nejnižší hodnotu v roce 2008. Z důvodu velkého množství závazků vůči dodavatelům v podobě neuhrazených faktur za dodané zboží, společnost v tomto roce vykazovala nejvyšší krátkodobé závazky. Proto byla hodnota čistého pracovního kapitálu nejnižší. V letech 2009 až 2011 již došlo k nárůstu ukazatele A, neboť došlo k velkému poklesu krátkodobých závazků. Tento pokles vyplývá z uhrazených faktur vůči dodavatelům. Proto se čistý pracovní kapitál zvýšil (zhruba o 20 000 tis. Kč). V těchto letech se čistý pracovní kapitál a celková aktiva rok od roku zvyšují rovnoměrně, proto ukazatel A vykazuje téměř stejnou hodnotu. Ukazatel B rovněž vykazuje nejnižší hodnotu v roce 2008. Tento ukazatel je ovlivněn nerozděleným ziskem a celkovými aktivy, přičemž nerozdělený zisk vykazoval v tomto období nejnižší hodnotu. Na nízké hodnotě nerozděleného zisku se nejvíce podílí položka výsledek hospodaření běžného účetního období. Následujícímu ukazateli (C) je přidělena nejvyšší váha, tudíž má velký vliv na výsledek Z-skóre. Z tabulky je patrné, že tento ukazatel má nevyšší hodnotu v roce 2009, neboť v tomto roce je hodnota EBITu nejvyšší a zároveň hodnota celkových aktiv nejnižší. Vyšší hodnota EBITu je

způsobená zvýšením přidané hodnoty, na kterou mají vliv položky výkony a výkonová spotřeba. Ukazatel D je ovlivněn účetní hodnotou vlastního kapitálu a závazky společnosti. V roce 2008 má podnik nejvíce závazků, z toho důvodu je hodnota ukazatele nejnižší. V dalších letech došlo v důsledku snížení závazků, především krátkodobých závazků vůči dodavatelům, k výraznému zvýšení ukazatele D. Díky nejvyšší hodnotě tržeb v roce 2008, má poslední ukazatel (E) v tomto roce nejvyšší hodnotu.

Z výsledků Altmanova modelu tedy vyplývá, že společnost je finančně stabilní a nehrozí jí bankrot, neboť výsledky modelu v jednotlivých letech (převážně od roku 2009 až 2011) výrazně převyšují hodnotu 2,99. Lze tedy konstatovat, že výsledky z Altmanova modelu potvrdily výsledky předchozích analýz. Pokud nedojde k výraznějšímu růstu závazků společnosti, lze očekávat tento příznivý vývoj i do budoucna.

Na základě zahraniční analýzy využití Altmanova modelu lze říci, že úspěšnost modelu v predikci je relativně vysoká. [5] *„Zřetelnější výsledky model vykazuje při přiblížení k bankrotu (přibližně v období dvou let před bankrotem), do vzdálenější budoucnosti pracuje model s menší statistickou spolehlivostí.“* [5, str. 147]

2.4.4.2. Bonitní modely

Cílem bonitních modelů je posoudit finanční zdraví podniku pomocí bodového ohodnocení. Na základě těchto modelů, lze stanovit, zda daná firma patří mezi dobré podniky či nikoliv. Dochází zde k srovnání bonity s ostatními firmami (zpravidla stejného oboru podnikání). [6]

Mezi bonitní modely lze zařadit Kralickův rychlý test, Tamariho model, Index bonity, Grünwaldův index bonity a mnoho dalších. [7]

Tamariho model

Výpočet Tamariho modelu vychází z šesti rovnic poměrových ukazatelů. K hodnocení bonity společnosti využívá bodový systém (tzv. Tamariho bodovou stupnici) – viz. *příloha C*. Jednotlivým rovnicím jsou přiděleny body, které se následně sčítají. Platí, že čím vyšší je hodnota těchto bodů, tím vyšší má podnik bonitu. Přičemž maximální počet dosažených bodů je 100. Pokud bude součet vyšší než 60 bodů, podnik není výrazně

ohrožený bankrotem. Klesne-li součet pod 30 bodů, pak je zde vyšší pravděpodobnost, že se podnik ocitne ve finanční tísní. [5, 6]

$$T1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí zdroje}} \quad (18)$$

$$T2 = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}} \quad (19)$$

$$T3 = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad (20)$$

$$T4 = \frac{\text{výrobní spotřeba}}{\text{průměrný stav nedokončené výroby}} \quad (21)$$

$$T5 = \frac{\text{tržby}}{\text{průměrný stav pohledávek}} \quad (22)$$

$$T6 = \frac{\text{výrobní spotřeba}}{\text{pracovní kapitál}} \quad (23)$$

Následující tabulka vyjadřuje výpočet jednotlivých rovnic T1 až T6 v letech 2008 až 2011.

Tab. č. 13: Ukazatele T1 až T6 Tamariho modelu pro podnik AUTOMA CZ

Rok	2008	2009	2010	2011
T1	2,9954	21,7764	16,9899	18,2634
T2	0,2196	0,2813	0,1288	0,2121
T3	2,9894	18,2814	15,1283	14,5853
T4	2,2724	19,5676	10,2763	11,8809
T5	4,7014	2,8782	1,7565	2,3535
T6	1,1286	0,5067	0,4741	0,4652

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů, 2012

V dalším kroku budou hodnotám jednotlivých rovnic přiděleny body na základě Tamariho bodovací stupnice. Tabulka číslo čtrnáct znázorňuje výsledné ohodnocení rovnic Tamariho modelu v letech 2008 až 2011 na základě Tamariho bodové stupnice – viz. příloha C.

Tab. č. 14: Výsledné bodové hodnocení pro podnik AUTOMA CZ

Rok	2008	2009	2010	2011
T1	25	25	25	25
T2	25	25	25	25
T3	20	20	20	20
T4	10	10	10	10
T5	10	10	10	10
T6	10	6	3	3
Celkové body	100	96	93	93

Zdroj: Vlastní zpracování, 2013

Výsledné hodnoty Tamarého modelu pro společnost AUTOMA CZ jsou velmi pozitivní. Ve všech letech je celkový součet jednotlivých bodů rovnic větší než 60, což znamená, že podnik je finančně stabilní a nehrozí mu bankrot. Z tabulky lze vypožorovat, že v roce 2008 dosáhl součet šesti rovnic plného počtu bodů. V následujících třech letech nejsou plné počty bodů pouze u ukazatele T6. Ten je ovlivněn výrobní spotřebou a pracovním kapitálem. Důvodem je mírné snížení výrobní spotřeby v těchto letech a zároveň zvýšení pracovního kapitálu. Pokles výkonové spotřeby souvisí především s úsporou energie, neboť společnost měla méně zakázek než v předchozím roce, takže neměla tak vytížené výrobní stroje. Mírné zvýšení pracovního kapitálu je ovlivněno hlavně poklesem krátkodobých závazků z obchodních vztahů.

3. Zhodnocení celkové situace společnosti a návrh opatření

V první části této kapitoly je shrnuta celková ekonomická situace společnosti AUTOMA CZ s.r.o. Druhá část obsahuje určité návrhy na její zlepšení.

3.1. Zhodnocení ekonomické situace společnosti

Z výsledků provedené finanční analýzy v letech 2008 až 2011 je patrné, že společnost AUTOMA CZ s.r.o. je finančně stabilní a ekonomická situace podniku je velmi příznivá. Kvůli probíhající ekonomické krize v automobilovém průmyslu vykazovala společnost v některých letech nižší celkové tržby v důsledku snížení objemu zakázek. I přesto celkové náklady nepřevyšovaly výnosy, to znamená, že podnik měl po celé sledované období kladný výsledek hospodaření.

V oblasti likvidity lze konstatovat, že podnik nemá problémy včas uhradit své závazky, neboť na základě výsledků analýz je velmi likvidní. Ve srovnání s průměry v daném odvětví jsou hodnoty dokonce nadprůměrné. Tento jev rovněž dokazuje i analýza čistého pracovního kapitálu, která vykazuje opět dobré výsledky. I přesto nelze jednoznačně říci, že je tato situace výhodná, neboť společnost má dlouhodobě až příliš vysokou likviditu. Disponuje tedy velkým množstvím likvidních prostředků jako je hotovost na bankovních účtech.

Z analýzy rentability vyplývá, že společnost si v této oblasti vede rovněž velmi dobře. Ve všech letech vykazovala kladné a nadprůměrné výsledky v porovnání s ostatními podniky v tomto odvětví. K mírnému poklesu došlo pouze v roce 2010, neboť v tomto roce měla společnost nižší tržby.

Rovněž v oblasti zadluženosti si společnost vede velmi dobře, znamená to, že je věrohodná pro dodavatele. Ti se nemusejí obávat případného nezaplacení faktur. Podnik je zcela finančně samostatný, nemá žádné úvěry u bank. Pokud by však potřeboval jistou finanční pomoc do budoucna, tak by neměl problémy při získání úvěru. Podnik disponuje velkým množstvím vlastního kapitálu, je tedy financován převážně z vlastních zdrojů. Cizí zdroje se na celkovém kapitálu podílí jen nepatrně. Pokud by společnost využívala k financování větší množství cizího kapitálu, mohla by tak zvýšit rentabilitu vlastního kapitálu. Tomuto principu se říká tzv. pákový efekt.

V oblasti aktiv má společnost AUTOMA CZ převážně větší množství oběžného majetku než stálých aktiv, neboť do dlouhodobého majetku v těchto letech příliš neinvestuje. Nejvýrazněji se na dlouhodobém majetku podílí dlouhodobý finanční majetek v podobě dvou půjček, které podnik poskytl společnosti AUTOMA s.r.o. Hodnota první půjčky činila 14 570 tis. Kč a hodnota druhé půjčky, kterou společnost poskytla v roce 2011, činila 12 540 tis. Kč. Obě půjčky jsou úročeny na základě 140% diskontní sazby ČNB. Dlouhodobý hmotný majetek představují především nákupy za osobní automobily a ostatní majetek k firemním účelům. Na oběžném majetku má největší podíl krátkodobý finanční majetek. Společnost disponuje velkým množstvím nevyužitých peněžních prostředků. Do budoucna by společnost měla uvažovat o případném investování těchto volných peněžních prostředků například do nákupu nových strojů apod., neboť by tak zvýšila tržby a zároveň nedisponovala zbytečným nevyužitým majetkem v podobě peněz. Nepříznivou situací v oblasti aktiv je to, že doba obratu krátkodobých závazků je v posledních třech letech podstatně kratší než doba obratu pohledávek. Společnost tak hradí závazky dodavatelům dříve, než obdrží peníze od odběratelů.

Na základě analýzy soustav ukazatelů, konkrétně s využitím Altmanova bankrotního modelu a Tamarého bonitního modelu, lze rovněž usoudit, že společnost je finančně stabilní a nehrozí jí bankrot. Tyto ukazatele pouze potvrdily pozitivní výsledky analýzy poměrových ukazatelů.

3.2. Návrhy na zlepšení

Na první pohled se může zdát, že společnost AUTOMA CZ nemá co zlepšovat, neboť téměř všechny výsledky zkoumání, vyšly pozitivně. Avšak v některých oblastech lze podniku určitá zlepšení i přesto navrhnout.

Velkým problémem společnosti AUTOMA CZ jsou především doby obratu pohledávek odběratelů, které jsou v letech 2009 až 2011 mnohem vyšší než doba obratu závazků dodavatelů. V roce 2010 je doba obratu pohledávek dokonce až šestkrát vyšší. Podnik tak musí platit své závazky z volných finančních prostředků. Těchto volných peněžních prostředků má společnost sice dostatek, ale bylo by vhodnější je financovat například do nákupu nových strojů apod. Dobu obratu pohledávek by bylo potřeba snížit alespoň na 60 dnů. Je několik možností jak této změny dosáhnout. Jednou z možností je zavést

sankce, které by odběratelé museli zaplatit, pokud by přesáhli dobu splatnosti pohledávky. Sankce za nedodržení včasného zaplacení pohledávek jsou pokutovány podle Nařízení vlády č. 33/2010 Sb., ze dne 18. ledna 2010. Výše pokuty se určí přičtením 7% bodů k aktuální výši *repo* sazby stanovené ČNB. Hodnota *repo* sazby pro rok 2013 činí 0,05%. [24] Například pro hodnotu jedné zakázky (jednoho stroje vyrobeného společností AUTOMA CZ s.r.o.) s pořizovací cenou, tedy cenou pohledávky například 300 000 Kč a dobou prodlení 30 dnů by odběratelé museli navíc zaplatit přibližně 1740 Kč. Další možností, jak přimět odběratele k včasnému zaplacení faktur je nabídnout jim slevu neboli skonto za předčasné zaplacení pohledávky. Tato metoda by spočívala v tom, že pokud by odběratelé zaplatili, v případě pohledávky se splatností 60 dnů, nejpozději do třiceti dnů před její splatností obdrželi by např. 2% slevu na zakoupené zboží. Avšak v tomto případě by společnost musela propočítat případné snížení rentability a stanovit zda by tímto neztrácela příliš mnoho finančních prostředků. Například pokud by společnost měla pohledávku v hodnotě 300 000 Kč a odběratelé by tuto pohledávku zaplatili o třicet dnů dříve, pro společnost AUTOMA CZ by to znamenalo ztrátu v hodnotě 6 000 Kč. Přínosem tohoto postupu je to, že by společnost díky včasnému inkasu pohledávek od odběratelů nemusela splácet své krátkodobé závazky z volných peněžních prostředků, ale využila by právě peníze z těchto zaplacených pohledávek. Volné peněžní prostředky by tak mohla investovat například do nákupu výrobních strojů. Posledním řešením vhodným pro snížení doby obratu pohledávek by mohlo být zavedení elektronické fakturace. To by pro odběratele znamenalo ušetření času, neboť faktury by byly odběratelům odeslány emailem ihned po jejich vystavení. Pro společnosti AUTOMA CZ s.r.o. by to znamenalo ušetření nákladů za nákup papíru a za případné vytištění faktur. Pokud by odběratelé nesouhlasili s elektronickou fakturací, mohla by společnost v tomto případě zavést poplatek za vytištění a odeslání faktury například ve výši 26 Kč za jednu fakturu.

Co se týče velkého množství volných peněžních prostředků, kterými společnost disponuje, lze doporučit opět určitá zlepšení. Jak je zmíněno výše, bylo by vhodné hotovost využít výhodnějším způsobem než na placení závazků dodavatelům. Koncem roku 2011 již tento krok k efektivnějšímu využívání těchto prostředků firma učinila. Zahájila stavbu nové výrobní haly a nakoupila nové stroje. Výrobní hala byla dostavena v roce 2012 a společnost tak mohla rozšířit výrobu. Došlo tedy ke zvýšení

dlouhodobého hmotného majetku podniku a zároveň se tímto krokem snížila oběžná aktiva, tedy volné peněžní prostředky. Tento krok lze jen doporučit, neboť rozšířením výroby, tak společnost může navýšit své výrobní kapacity a tím zvýšit rentabilitu. V rámci využití celé výrobní haly lze doporučit koupi dalšího stroje, konkrétně CNC 5-osé obráběcí centrum. Tento stroj je možné zakoupit v hodnotě např. 3 000 000 Kč. Doba plánované životnosti činí 5 let. Problémem však v tomto ohledu je, že s nákupem strojů souvisí i množství zaměstnanců potřebných k ovládní těchto strojů. Aby bylo možné zvládat více zakázek, tak je potřeba buď zvýšit pracovní dobu zaměstnanců, nebo najmout novou pracovní sílu. V současné době společnost využívá brigádnické výpomoci, neboť chce ušetřit mzdové náklady. Do budoucna by však bylo vhodnější uvažovat o nábore stálých zaměstnanců. V tomto případě by měla být uskutečněna rozsáhlejší analýza, jejímž výsledkem by bylo, zda by se investice do nových zaměstnanců vyplatila, nebo zda by bylo výhodnější pokračovat pouze v brigádnických výpomocích.

V roce 2010 společnost zahájila projekt na Vědu a Výzkum v oblasti rozvíjení automatizovaného systému s prvky robotizace v automobilovém průmyslu. Na tento projekt je hodnota doposud vynaložených nákladů 9 268 tis. Kč. Tento krok lze jen doporučit, neboť společnost touto výhodnou investicí může zlepšit a zefektivnit výrobu v automobilovém průmyslu. Automatizace je v současné době velmi rozšířená ve výrobních společnostech, neboť ušetří práci především zaměstnancům. Ti například nemusejí ovládat celý stroj ručně, ale ve většině případů stačí pouze zmáčknout tlačítka, která stroj uvedou do chodu. Zároveň tato metoda ušetří náklady na obsluhu stroje (mzdové náklady) společností, které si daný produkt zakoupí. Pro společnost AUTOMA CZ s.r.o. je tento krok výhodný v tom, že produkty, které jsou předmětem výroby, budou na špičkové technické úrovni s vysokým stupněm automatizace. Jelikož se v automobilovém průmyslu jedná o velkosériovou výrobu, je zde nutný velký stupeň automatizace. Společnost AUTOMA CZ s.r.o. tak může dodávat své výrobky do více automobilových závodů, které v dnešní době vyžadují automatizaci svých výrobních procesů.

Co se týče oblasti propagace společnosti lze opět navrhnout určitá zlepšení, Především co se týče internetových stránek společnosti. Podnik má od roku 2008 stále stejné webové stránky, bylo by tedy vhodné učinit jejich modernizaci. Například rozšířit popis

služeb, které společnost nabízí. Doplnit webové stránky o historii firmy, aby měli potenciální zákazníci představu o tom, jak dlouho je společnost na trhu. V tomto ohledu si zákazníci mohou udělat obrázek o tom, jestli je podnik pro ně důvěryhodný či nikoliv. Protože pokud by v podniku v průběhu let docházelo k častým změnám, co se týče například odprodání, nebo odtržení části společnosti, mohlo by to znamenat špatnou komunikaci a ne příliš dobré vztahy pracovníků a vedení. Zákazníci se zaměřují na stabilitu a dlouhodobou prosperitu firmy. Dále co se týče odkazu „pracovní příležitosti“, měl by být lépe popsán, neboť zde nejsou vypsány žádné aktuální pracovní nabídky. V současné době společnost nenabízí žádné volné pracovní pozice, proto by bylo vhodné tuto informaci alepoň uvést na webové stránky a neustále aktualizovat. Modernizace webových stránek je možné učinit buď pomocí externí firmy nebo prostřednictvím vlastního zaměstnance, který má v této oblasti znalosti. Společnost AUTOMA CZ s.r.o. má v současné době jednoho zaměstnance, který se zabývá programováním. Avšak vzhledem k časové náročnosti, kterou by musel zaměstnanec vynaložit na tuto práci navíc, by bylo vhodnější modernizaci webových stránek zadat externí společnosti. Navíc společnost AUTOMA CZ s.r.o. v současné době disponuje dostatečným množstvím volných peněžních prostředků. Ceny za poskytnutí těchto služeb jsou různé a odvíjí se zejména od náročnosti daného projektu a individuálních požadavků. V tomto případě by se cena za modernizaci webových stránek mohla pohybovat např. kolem 20 000 Kč.

Dalším doporučením jak zvýšit výrobní kapacity a tím zvýšit případné výnosy je možnost otevřít novou pobočku, nebo ještě více rozšířit výrobní haly v Nebřehovicích. Společnost by tak mohla vyrábět více zakázek a zvýšit tak své výnosy. Vzhledem k tomu, že Nebřehovice nenabízejí další možnosti rozšíření, lze tedy doporučit založení pobočky například ve Strakonici. Strakonice se nacházejí pouze pět kilometrů od Nebřehovic. Tato krátká vzdálenost by pro podnik byla vyhovující, neboť společníci by při případné kontrole chodu pobočky nemuseli dojíždět daleko. Nevýhodou při zřízení pobočky jsou samozřejmě náklady, které by společnost musela vynaložit. Aby nebyly počáteční náklady tak vysoké, mohla by být v nové pobočce zřízena pouze výrobní hala s potřebnými výrobními stroji a kanceláře by zůstaly v Nebřehovicích. Náklady na otevření nové pobočky nebo na rozšíření nové výrobní haly by se musely propočítat

pomocí složitějších metod a na základě zjištěných výsledků by bylo možné určit, jaká z možností by přinesla společnosti větší výnosy.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit současnou ekonomickou situaci ve společnosti AUTOMA CZ s.r.o. na základě finanční analýzy a následně navrhnout případná zlepšení.

První kapitola této bakalářské práce se zabývala popisem společnosti AUTOMA CZ s.r.o. Byla zde popsána historie společnosti, dále zde byli uvedeni hlavní dodavatelé a odběratelé a konkurence. Rovněž je zde popsána organizační struktura společnosti.

Další část práce byla zaměřena na finanční analýzu, na jejímž základě byla zhodnocena celková finanční situace podniku AUTOMA CZ s.r.o. Jednotlivé metody finanční analýzy byly prakticky aplikovány na společnosti AUTOMA CZ s.r.o. Nejprve byla provedena analýza absolutních ukazatelů, následovala analýza rozdílových ukazatelů a dále analýza poměrových ukazatelů. V závěru byla zhodnocena ekonomická situace společnosti na základě analýzy soustav ukazatelů. Podkladem pro finanční analýzu byly údaje zjištěné z účetních závěrek společnosti v letech 2008 až 2011. Konkrétně údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

V poslední kapitole byla shrnuta celková ekonomická situace podniku AUTOMA CZ s.r.o. a popsána jeho slabá a silná místa. Poté byly stanoveny návrhy na zlepšení ekonomické situace. Na základě této analýzy bylo zjištěno, že společnost AUTOMA CZ je finančně zdravá a nehrozí jí bankrot. I přesto zde byla popsána určitá zlepšení, která by podnik mohl v některých oblastech uskutečnit, aby ještě více upevnil své postavení na trhu. Navrhovaná opatření se týkají především oblasti snížení doby obratu pohledávek, dále oblasti propagace, zvyšování výnosů a zefektivnění výroby. V případě snížení doby obratu pohledávek je nejlepším řešením zavést sankce, nebo naopak slevy vůči odběratelům. Co se týče propagace, tak nejvhodnějším navrhovaným řešením je zmodernizovat webové stránky. V oblasti zvyšování výnosů by bylo vhodné nakoupit nové výrobní zařízení a pokračovat ve vývoji robotizovaných automatizovaných zařízení.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Horizontální analýza aktiv	22
Tab. č. 2: Vertikální analýza aktiv	23
Tab. č. 3: Horizontální analýzy pasiv.....	24
Tab. č. 4: Vertikální analýza pasiv.....	26
Tab. č. 5: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	27
Tab. č. 6: Čistý pracovní kapitál z pozice aktiv (tis. Kč)	29
Tab. č. 7: Vývoj ukazatele likvidity společnosti AUTOMA CZ (tis. Kč)	32
Tab. č. 8: Vývoj ukazatele rentability společnosti AUTOMA CZ (v %).....	35
Tab. č. 9: Vývoj ukazatele zadluženosti společnosti AUTOMA CZ.....	38
Tab. č. 10: Vývoj ukazatele obratu aktiv, obratu zásob a doby obratu zásob společnosti AUTOMA CZ.....	42
Tab. č. 11: Vývoj ukazatele doby obratu pohledávek a doby obratu závazků společnosti AUTOMA CZ.....	43
Tab. č. 12: Výpočet Altmanova modelu společnosti AUTOMA CZ.....	46
Tab. č. 13: Ukazatele T1 až T6 Tamariho modelu pro podnik AUTOMA CZ.....	48
Tab. č. 14: Výsledné bodové hodnocení pro podnik AUTOMA CZ.....	49

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Organizační schéma.....	11
Obr. č. 2: Mapa referencí.....	12
Obr. č. 3: Uživatelé finanční analýzy a jejich zaměření.....	16
Obr. č. 4: Stupně výsledku hospodaření.....	19
Obr. č. 5: Elementární metody finanční analýzy	21
Obr. č. 6: Čistý pracovní kapitál z pozice aktiv.....	28
Obr. č. 7: Čistý pracovní kapitál z pozice pasiv	29
Obr. č. 8: Členění poměrových ukazatelů	30

Seznam použitých zkratk

ČNB – Česká národní banka

EAT – zisk po zdanění neboli čistý zisk (earnings after taxes)

EBIT – zisk před úroky a zdaněním (earnings before interests and taxes)

EBT – zisk před zdaněním (earnings before taxes)

KZ – krátkodobé závazky

obr. - obrázek

ROA – rentabilita aktiv (return on assets)

ROCE – rentabilita celkového investovaného kapitálu (return on invested capital)

ROE – rentabilita vlastního kapitálu (return on equity)

ROS – rentabilita tržeb (return on sales)

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

tab. - tabulka

tzv. – tak zvaně

Seznam použité literatury

- [1] BLÁHA, Sid Zdeněk a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšíř. vyd. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
- [2] GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1108-5.
- [3] HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-492-5.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- [5] MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-219-2.
- [6] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-7273-143-5.
- [7] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktual. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [8] SEKERKA, Bohuslav. *Finanční analýza společnosti na bázi účetních výkazů*. 2. vyd. Praha: Profess Consulting, 1997. ISBN 80-85235-40-4.
- [9] SYNEK, Miloslav a kol. *Manažerská ekonomika*. 4. aktual. a rozšíř. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1992-4.
- [10] SYNEK Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.
- [11] ŠULÁK, Milan a Emil VACÍK. *Měření výkonnosti firem*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2003. ISBN 80-7043-258-6.
- [12] VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 1999. ISBN 80-86-119-21-1.
- [13] VEBER, Jaromír a Jitka SRPKOVÁ a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. aktual. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2409-6.

Ostatní prameny a zdroje

- [14] *Alcom Alval s.r.o.* [online], [cit. 2013-02-20], Dostupné z: <http://www.hlinik.cz/>
- [15] *AUTOMA CZ s.r.o.* [online], [cit. 2013-02-15], Dostupné z: <http://www.automacz.cz/>
- [16] *Český statistický úřad.* [online]. Praha: Český statistický úřad, [cit. 2013-04-17], Dostupné z: <http://www.czso.cz/>
- [17] *Český statistický úřad.* [online], Praha: Český statistický úřad, [cit. 2013-02-15], Dostupné z: <http://www.justice.cz/>
- [18] *Elektro S.M.S s.r.o.* [online], [cit. 2013-02-20], Dostupné z: <http://elektrosms.cz/>
- [19] *Festo s.r.o.* [online], [cit. 2013-02-20], Dostupné z: http://www.festo.com/cms/cs_cz/index.htm
- [20] HOLEČKOVÁ, Eva - ústní sdělení (účetní podniku AUTOMA CZ s.r.o., Nebřehovice 39) dne 22. února 2013
- [21] JANČÍK, Jaroslav. *Když se řekne automatizace.* [online]. 2009. [cit. 2013-04-01], Dostupné z: <http://www.zat.cz/cs/ke-stazeni/dokumenty/>
- [22] *Siemens s.r.o.* [online], [cit. 2013-02-20], Dostupné z: <http://www.siemens.com/entry/cz/cz/>
- [23] *SMC Industrial Automation CZ s.r.o.* [online], [cit. 2013-02-20], Dostupné z: <http://www.smc.cz/>
- [24] Zákon č. 33/2010 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení a poplatku z prodlení dle ObčZ. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 2010, částka 11, s. 362. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Seznam příloh

Příloha A – Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu za období 2008 - 2011

Příloha B – Výkaz zisku a ztráty ve zjednodušeném rozsahu za období 2008-2011

Příloha C – Tamariho bodová stupnice

Příloha A – Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu za období 2008-2011

Označení a	AKTIVA b	Č. řádku c	Roky			
			2008	2009	2010	2011
	AKTIVA CELKEM (ř.02+03+07+12)	001	85740	82407	90962	106759
A	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B	Dlouhodobý majetek (ř.04 až 06)	003	16545	16123	18463	25745
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	33		82	144
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	1942	2222	1857	1168
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	006	14570	13901	13313	24433
C	Oběžná aktiva (ř.08 až 11)	007	64150	66142	75490	80832
C. I.	Zásoby	008	24664	1624	3253	2948
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	009				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	010	16675	22636	31929	29148
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	27811	41882	40308	48736
D. I.	Časové rozlišení	012	45	142	220	182

Označení a	PASIVA b	Č. řádku c	Roky			
			2008	2009	2010	2011
	PASIVA CELKEM (ř.14+20+25)	013	85740	82407	90962	106759
A	Vlastní kapitál (ř.15 až 19)	014	64278	78787	85867	101216
A. I.	Základní kapitál	015	100	100	100	100
A. II.	Kapitálové fondy	016			1	1
A. III.	Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	017	10	11	10	10
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	018	45342	55493	74036	79642
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	019	18826	23183	11720	21463
B	Cizí zdroje (ř.21 až 24)	020	21459	3618	5054	5542
B. I.	Rezervy	021				
B. II.	Dlouhodobé závazky	022				
B. III.	Krátkodobé závazky	023	21459	3618	4990	5542
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	024			64	
C. I.	Časové rozlišení	025	3	1	41	

Příloha B – Výkaz zisku a ztráty ve zjednodušeném rozsahu za období 2008-2011

Označení a	TEXT b	Č. řádku c	Roky			
			2008	2009	2010	2011
I.	Tržby za prodej zboží	01				
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02				
+	Obchodní marže (ř.01-02)	03				
II.	Výkony	04	77534	64565	55155	67094
B.	Výkonová spotřeba	05	48183	31680	33429	35025
+	Přidaná hodnota (ř.03+04-05)	06	29351	32885	21726	32069
C.	Osobní náklady	07	10541	9341	9457	10442
D.	Daně a poplatky	08	14	15	18	29
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	09	614	847	1176	963
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10				54
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11				78
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	12				
IV.	Ostatní provozní výnosy	13		5		
H.	Ostatní provozní náklady	14	8	9	4	
V.	Převod provozních výnosů	15	14		5	
I.	Převod provozních nákladů	16				
•	Provozní výsledek hospodaření [ř.06-07-08-09+10-11-(+/-12)+13-14+15-16]	17	18188	22678	11076	20611
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	18				
J.	Prodané cenné papíry a podíly	19				
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20				
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	21				
K.	Náklady z finančního majetku	22				
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	23				
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	24				
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	25				
X.	Výnosové úroky	26	452	550	642	625
N.	Nákladové úroky	27			21	14

XI.	Ostatní finanční výnosy	28	385	32	281	827
O.	Ostatní finanční náklady	29	210	77	257	586
XII.	Převod finančních výnosů	30				
P.	Převod finančních nákladů	31				
*	Finanční výsledek hospodaření [ř.18-19+20+21-22+23-24-(+/-25)+26-27+28-29+30-31]	32	627	505	645	852
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	33				
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř.17+32-33)	34	18815	23183	11721	21463
XIII.	Mimořádné výnosy	35	11			
R.	Mimořádné náklady	36				
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	37				
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř.35-36-37)	38	11			
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	39				
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř.34+38-39)	40	18826	23183	11721	21463
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (ř.40+33+37)	41	18826	23183	11721	21463

Příloha C – Tamariho bodová stupnice

Ukazatel	Interval hodnot	Body	Ukazatel	Interval hodnot	Body
T1	0,51 a více	25	T4	Horní kvartil a více	10
	0,41-0,5	20		Medián až horní kvartil	6
	0,31-0,4	15		Dolní kvartil až medián	3
	0,21-0,3	10		Dolní kvartil a méně	0
	0,11-0,2	5	T5	Horní kvartil a více	10
	Do 0,10	0		Medián až horní kvartil	6
T2	Posledních 5 let kladné	25		Dolní kvartil až medián	3
	Větší než horní kvartil	10		Dolní kvartil a méně	0
	Větší než medián	5	T6	Horní kvartil a více	10
	Jinak	0		Medián až horní kvartil	6
T3	2,01 a více	20		Dolní kvartil až medián	3
	1,51-2,0	15		Dolní kvartil a méně	0
	1,11-1,5	10			
	0,51-1,1	5			
	Do 0,50	0			

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. 2008. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2., str. 82

Abstrakt

KAŠPAROVÁ, L. *Zhodnocení ekonomické situace podniku*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 62s., 2013

Klíčová slova: finanční analýza, absolutní analýza, poměrová analýza, analýza soustav ukazatelů

Cílem bakalářské práce je zhodnotit ekonomickou situace podniku AUTOMA CZ s.r.o. na základě finanční analýzy. V úvodu je uvedena základní charakteristika společnosti. Následně je popsána finanční analýza, hlavní uživatele a zdroje informací potřebné k jejímu vypracování. Dále jsou zde uvedeny metody finanční analýzy, konkrétně horizontální a vertikální analýza, analýza rozdílových a poměrových ukazatelů a nakonec analýza soustav ukazatelů. Poté jsou tyto metody aplikovány prakticky na společnosti AUTOMA CZ s.r.o. Poslední část bakalářské práce je zaměřena na závěrečné zhodnocení ekonomické situace podniku a na návrhy, které vedou ke zlepšení této situace.

Abstract

KAŠPAROVÁ, L. *Evaluation of Economic Situation of Company*. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics UWB in Pilsen, 62p., 2013

Key words: financial analysis, absolute analysis, ratio analysis, analysis of system indicators

The aim of the thesis is to evaluate the economic situation of the AUTOMA CZ Ltd. Company on the basis of a financial analysis. The introduction brings fundamental characteristics of the company. Then, the text describes financial analysis, main users of the financial analysis, and sources of information required for preparation of financial analysis. The next part describes methods of financial analysis, namely horizontal and vertical analysis, analysis of differential indicators, ratio analysis, and analysis of system indicators. These methods are applied to the AUTOMA CZ Ltd. Company. The last part of the thesis focuses on final assessment of the economic situation and proposals how to improve it.